

Na podlagi 22. člena Statuta Občine Šentjernej (Uradni list RS, št. 4/01 in Uradni vestnik občine Šentjernej, št. 2/03) in 52. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS št. 33/07), je občinski svet Občine Šentjernej na svoji ... seji dne sprejel

ODLOK
o Prostorskem načrtu občine Šentjernej

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina občinskega prostorskega načrta)

(1) S tem odlokom se sprejme **Prostorski načrt občine Šentjernej** (v nadaljevanju tudi **OPN**).

OPN je izdelalo podjetje Topos d.o.o., Kočevarjeva 1, 8000 Novo mesto, številka projekta OPN-1/1007

(2) OPN vsebuje:

- besedilo OPN z naslednjo vsebino:
 - uvodne določbe
 - uvod
 - strateški del
 - izvedbeni del
 - končne določbe

(3) Strateški del vsebuje:

- besedilo strateškega dela z naslednjo vsebino:

- splošne določbe
- izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine
- zasnovo prostorskega razvoja občine
- zasnovo gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena
- usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovu
- usmeritve za razvoj v krajini
- usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč
- usmeritve za določitev prostorskih izvedbenih pogojev
- usmeritve za prostorski razvoj naselja Šentjernej
- usmeritve za prostorski razvoj Gorenjega in Dolenjega Gradišča pri Šentjerneju
- usmeritve za prostorski razvoj Hrastja in Orehovice
- usmeritve za prostorski razvoj Gorenjega Vrhpolja

- kartografski del strateškega dela z naslednjimi grafičnimi prikazi:

A / KONCEPT RAZVOJA

- I. Zasnova prostorskega razvoja občine
- II. Razvrstitev naselij v omrežju

B / GOSPODARSKA INFRASTRUKTURA

- III. Zasnova komunalne in energetske infrastrukture
- IV. Zasnova prometne infrastrukture
- V. Zasnova telekomunikacij
- VI. Zasnova vodnega gospodarstva

C / RAZVOJ POSELITVE

- VII. Usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč in prostorskih izvedbenih pogojev
- VIII. Okvirna območja naselij, vključno z območji razpršene gradnje ter prikazi okvirnih območij razpršene poselitve
- IX. Usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovu

D / RAZVOJ IN VAROVANJE KRAJINE

- X. Zasnova razvoja kmetijstva
- XI. Zasnova razvoja vinogradništva
- XII. Zasnova razvoja turizma
- XIII. Zasnova razvoja območij mineralnih surovin
- XIV. Zasnova obrambe in zaščite

E / KONCEPT RAZVOJA ŠENTJERNEJA

F / KONCEPT RAZVOJA GORENJEGA IN DOLENJEGA GRADIŠČA PRI ŠENTJERNEJU

G / KONCEPT RAZVOJA HRASTJA IN OREHOVICE

H / KONCEPT RAZVOJA GORENJEGA VRHPOLJA

(4) Izvedbeni del vsebuje:

- besedilo izvedbenega dela z naslednjo vsebino:

- uvodne določbe
- splošne določbe
- prostorski izvedbeni pogoji za odprti prostor
- prostorski izvedbeni pogoji za območja naselij, razpršene poselitve in razpršene gradnje
- prostorski izvedbeni pogoji za parcelacijo
- prostorski izvedbeni pogoji za prometno, okoljsko, energetske in komunikacijsko infrastrukturo

- prostorski izvedbeni pogoji za varstvo okolja, kulturne dediščine, naravnih vrednot, varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami ter obrambo
- podrobna merila po posamezni enoti urejanja prostora
- podrobna merila po posamezni enoti urejanja prostora na območjih vinogradniške razpršene gradnje
- prostorski izvedbeni pogoji v območjih občinskih podrobnih prostorskih načrtov

- kartografski del izvedbenega dela z naslednjimi grafičnimi prikazi:

- pregledna karta občine z delitvijo na liste
- pregledna karta občine s prikazom osnovne namenske rabe in ključnih omrežij gospodarske javne infrastrukture
- prikaz območij enot urejanja prostora, podrobne namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev
- prikaz območij enot urejanja prostora in prikaz javne gospodarske infrastrukture

2. člen

(vsebina prilog k občinskemu prostorskemu načrtu)

Priloge k OPN so, glede na smiselno upoštevanje 19. člena ZPNačrt-a, naslednje:

1. Izvleček iz strateškega prostorskega akta
2. Prikaz stanja prostora
3. Strokovne podlage
4. Smernice nosilcev urejanja prostora (podane za osnutek OPN ali za strategijo prostorskega razvoja občine, ki se nadaljuje v okviru OPN)
5. Obrazložitev in utemeljitev prostorskega akta
6. Povzetek za javnost
7. Okoljsko poročilo

II. UVOD

3. člen

(priprava občinskega prostorskega načrta)

(1) OPN je na osnovi ZPNačrt-a in sklepa župana z dne 31. 05. 2007 (Uradni vestnik občine Šentjernej, št. 6/07) nadaljevanje postopka priprave strategije prostorskega razvoja občine Šentjernej (v nadaljnjem besedilu: SPRO), ki je bila začeta na osnovi Zakona o urejanju prostora (Uradni list, št. 110/02 in 8/03- popravek in 58/03 – ZZK-1; v nadaljnjem besedilu: ZureP-1).

(2) OPN je v skladu z Zakonom o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS št. 33/07; v nadaljnjem besedilu: ZPNačrt) prostorski akt, s katerim se, ob upoštevanju usmeritev iz državnih prostorskih aktov, razvojnih potreb občine in varstvenih zahtev, določijo cilji in izhodišča prostorskega razvoja občine, načrtujejo prostorske ureditve lokalnega pomena ter

določijo pogoji umeščanja objektov v prostor. Le-ti so opredeljeni v izvedbenem delu OPN, ki je podlaga za pripravo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja.

III. STRATEŠKI DEL

(A) Splošne določbe

4. člen

(strateški del občinskega prostorskega načrta)

(1) Strateški del OPN za celotno območje občine določa izhodišča in cilje prostorskega razvoja občine, zasnovo prostorskega razvoja občine, zasnovo gospodarske javne infrastrukture, območja strnjenih naselij, območja razpršene poselitve in razpršene gradnje. Strateški del OPN določa usmeritve za razvoj poselitve in celovito prenovo, za razvoj v krajini, za določitev namenske rabe zemljišč in določitev prostorskih izvedbenih pogojev. Strateški del OPN je za naselja, kjer je predviden urbanistični načrt, narejen v skladu s konceptualnim delom urbanističnega načrta, ki je del OPN-ja.

(B) Izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine

5. člen

(usmeritve iz hierarhično nadrejenih prostorskih aktov)

(1) Strategija prostorskega razvoja Slovenije, (Uradni list RS, št. 76/04; v nadaljevanju SPRS) ki je bila sprejeta na osnovi ZUreP-1, v skladu z 92. členom ZPNačrt-a velja do uveljavitve državnega strateškega prostorskega načrta, predstavlja temeljni državni dokument o usmerjanju razvoja v prostoru ter tako tudi okvir za prostorski razvoj Občine Šentjernej. Zasnova prostorskega razvoja države je opredeljena s prioriteta, kot so enakovredna vključenost Slovenije v evropski prostor, policentrični urbani sistem in regionalni prostorski razvoj, vitalna in urejena mesta, usklajen razvoj širših mestnih območij, povezan in usklajen razvoj prometnega in poselitvenega omrežja ter izgradnja gospodarske javne infrastrukture, vitalnost in privlačnost podeželja, krepitev prepoznavnosti kakovostnih naravnih in kulturnih značilnosti krajine ter prostorski razvoj v območjih s posebnimi potenciali in problemi.

(2) V okvirih poudarka na vitalnosti in privlačnosti podeželja, ki zajema glavnino območja občine Šentjernej, naj se spodbuja razvoj gospodarskih dejavnosti, ki v povezavi s kmetijstvom in gozdarstvom omogočajo ohranjanje poseljenosti in vitalnosti podeželja ter s tem prispevajo k visoki kvaliteti, prepoznavnosti in doživljajski privlačnosti naravne in kulturne krajine. V urbanih naseljih na podeželju naj se spodbuja razvoj delovnih mest in s tem zmanjšuje vsakodnevne delovne migracije.

6. člen

(dosedanji prostorski razvoj v občini)

(1) Občina Šentjernej je dolenska občina, ki se nahaja na vzhodnem robu Novomeške kotline, med reko Krko in Gorjanci, na skrajnem vzhodnem robu statistične regije JV Slovenija. Je mejna občina. Občina meri 96 km². Slabo polovico teritorija občine prekrivajo gozdovi (4324 ha; 45,0% ozemlja), nekaj manj kot polovico (4799 ha; 50,0%) kmetijske

površine, preostalih 423 ha površin pa je urbaniziranih ali namenjenih cestni infrastrukturi in vodam (podatki pred izločitvijo voda in premikom namenske rabe na novi DKN). Občina šteje 6.583 prebivalcev, ki žive v 58 naseljih. Občinsko središče je naselje Šentjernej, ki je upravno in gospodarsko središče. V njem je razvita večina urbanih funkcij, preostalih 57 naselij pa je pretežno podeželskega značaja. Kmetijstvo je bilo v preteklosti zelo pomembna panoga na območju občine. Poselitev je skoncentrirana predvsem v osrednjem delu občine, kjer se nahajajo tudi največja naselja. Na območju občine je značilna razpršena vinogradniška poselitev.

(2) Za gospodarstvo občine je pomemben razvoj obrtno servisne cone v Šentjerneju, rast večjih gospodarskih subjektov (Krka Beta, Iskra-Pio, Hipot, Podgorje, Arex in drugi) ter pričakovana realizacija načrtovane nove gospodarske cone v Dolenjem Mokrem Polju. Kljub temu, da je občina Šentjernej spoznana za podeželsko občino, je delež zaposlenih največji v nekmetijskih dejavnostih.

(3) Večji del regionalnih cest, ki potekajo skozi občinsko središče je bilo rekonstruiranih, zgrajena je bila spremljajoča infrastruktura, pripravila in infrastrukturno opremila so se zemljišča obrtno servisne cone v Šentjerneju. Na ostalem območju občine so bila v nekaterih naseljih urejena avtobusna postajališča, javna razsvetljava in ceste, v nekaterih naseljih so nastala manjša podjetja in obrti. Pri razvoju gospodarske cone Mokro Polje je pomembna nova trasa ceste - nova prometna povezava z AC, ki bo pomenila tudi boljšo in hitrejšo povezavo Dolenjske z regijskim odlagališčem odpadkov CEROD, ki v manjšem delu leži na obrobju občine Šentjernej.

7. člen *(možnosti in razvojne potrebe)*

(1) V postopku priprave OPN je bilo obdelanih 512 razvojnih pobud na skupno 1019 parcelah. Naselja, v katerih ni evidentiranih pobud so Čisti Breg, Mihovica, Mršeča vas in Žerjavin. Pobude so bile obravnavane v odnosu do smernic nosilcev urejanja prostora, ki so jih le-ti dali za nivo priprave SPRO, ter ob upoštevanju izdelanih strokovnih podlag.

(2) Razvojne potrebe občine so predvsem širitev sejemske dejavnosti obstoječega sejmišča in športnih dejavnosti v okviru hipodroma, širitev območja za potrebe gospodarske cone ter širitev območij za bivanje v središču občine.

(3) Razvojne potrebe občine zunaj občinskega središča so zagotovitev novih površin za razvoj kmetijskih gospodarstev in območij za bivanje, gradnja in opredelitev območij za razvoj centralnih dejavnosti (predvsem v okviru lokalnih središč in vitalnih naselij občine), opredelitev obstoječih in tradicionalnih vinogradniških površin na območju Podgorja ter opredelitev športno rekreacijskega območja na Miklavžu.

8. člen *(povezave s sosednjimi občinami)*

(1) Občina meji na Mestno občino Novo mesto in občine Kostanjevica na Krki, Škocjan in Šmarješke Toplice. Občina je prometno razmeroma dobro povezana z ostalimi območji in preko državne regionalne ceste v priključku Dobruška vas (ta se nahaja že v Občini Škocjan) na državni avtocestni križ. Pomembne so tudi gospodarske in kulturne povezave med sosednjimi občinami, ki temeljijo na podobnih interesih.

(2) Predvideni priključni DV 2x110 kV se vključi v obstoječi DV 2x110 kV Beričevo-Hudo, ki poteka v sosednji občini Škocjan. Umestitev v prostor in potek omenjenega priključnega daljnovoda bo občina uskladila s prostorskim načrtom občine Škocjan.

(3) Občina Šentjernej bo sosednji občini Škocjan se predlagala, da v strategiji prostorskega razvoja občine opredeli plinovodno povezavo med magistralnim plinovodom, ki poteka od Krškega do Novega mesta, in poteka od MRP Dobruška vas proti občini Šentjernej.

(4) Občina bo pri načrtovanju reševanja čiščenja odpadnih voda upoštevala možnost reševanja čiščenja odpadnih voda na regijskem nivoju, predvsem v povezavi z MONM.

(5) Predvidi se povezava vodovodnega sistema občine v enoten regionalni vodovod za oskrbo s pitno vodo šestih dolenjskih občin (MO Novo mesto, Šentjernej, Škocjan, Mirna Peč, Straža, Šmarješke Toplice).

(6) Občina se bo za realizacijo glavnih kolesarskih poti povezala s sosednimi občinami.

(7) Občina bo razvijala individualni turizem in vzpodbujala povezave s turistično osjo zdraviliških kapacitet Dolenjske Toplice - Otočec - Šmarješke Toplice - Čateške Toplice in že uveljavljenim individualnim turizmom v sosednji Kostanjeviški občini.

9. člen (cilji prostorskega razvoja občine)

(1) Cilj prostorskega razvoja občine je omogočiti njen skladen prostorski razvoj z obravnavo in usklajevanjem različnih potreb in interesov razvoja z javnimi koristmi na področju varstva okolja, ohranjanja narave in kulturne dediščine, varstva naravnih virov, obrambe in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(2) Posegi v prostor in prostorske ureditve morajo omogočati trajnostni razvoj v prostoru in učinkovito in gospodarno rabo zemljišč, kakovostne bivalne razmere, prostorsko usklajeno in med seboj dopolnjujočo se razmestitev različnih dejavnosti v prostoru, prenavo obstoječega kvalitetnega grajenega tkiva, ohranjanje prepoznavnih značilnosti prostora, sanacijo degradiranega prostora, varstvo okolja, naravnih virov ter ohranjanje narave, celostno ohranjanje kulturne dediščine, vključno z naselbinsko dediščino, zagotavljanje zdravja prebivalstva, funkcionalno oviranim osebam neoviran dostop do objektov in njihova uporaba skladno z zakonom ter obrambo države in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(3) V času spreminjajočih se trendov gospodarskega razvoja, ko kmetijstvo ni več razvojna prednost, temveč so razvojne prednosti naravni potenciali in kulturna dediščina, je treba zagotoviti nova delovna mesta s sonaravnim izkoriščanjem naravnih in ustvarjenih danosti območja.

(4) Ob upoštevanju ciljev in usmeritev, ki izhajajo iz strokovnih podlag, razvoj občine temelji na razvoju občinskega središča kot sejemskega mesta in mesta za šport in rekreacijo povezano z naravo. Občinsko središče mora postati razvojni center, ki bo zanimiv tudi za bivanje. Razvojno sprejemljiva je samo rast prebivalstva, ki bo v desetih letih povečala število prebivalstva v občinskem centru najmanj za pet odstotkov.

(5) Razvojni cilj občine za naslednje desetletno obdobje je doseči povprečno stopnjo razvitosti regije in države. Opredeljeni cilj bo možno doseči s pospešenim gospodarskim razvojem ob zagotavljanju socialne varnosti in varovanja okolja.

(C) Zasnova prostorskega razvoja občine

10. člen

(strateški koncept razvoja občine)

(1) Strateški koncept občine je **intenziven razvojni koncept**, ki zasleduje širšo strukturo prostora. To narekuje sistem naravnih in ustvarjenih danosti, trakasto naloženih od masiva Gorjancev na jugu države, preko vznožja Gorjancev, kjer Podgorje preide v ravninski del, sledi regionalna cesta, ki poteka v smeri od Novega mesta proti Kostanjevici. Nad njo je reka Krka, sledi avtocesta v smeri od Novega mesta proti Brežicam. Povezovalno strukturo med posameznimi sistemi od avtoceste do vznožja Gorjancev predstavljajo regionalne ceste, na nivoju Gorjancev pa lokalne ceste, ki ga povezujejo z ravninskim delom in med posameznimi občinami. Koncept je prikazan na karti I strateškega dela OPN.

(2) Koncept intenzivnega prostorskega razvoja upošteva usmeritve, ki izhajajo iz različnih varstvenih zahtev na področjih ohranjanja narave, varstva kulturne dediščine, varstva vodnih virov, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter deli občino na štiri enote in sicer:

- a) območje varovanja naravnih danosti ob reki Krki,
- b) območje intenzivnega razvoja,
- c) območje za razvoja vinogradništva in turizma,
- d) območje varovanja naravnih danosti Gorjancev.

Poleg tega so določene glavne razvojne osi, ki narekujejo razvoj naselij ob njih, tako po intenzivnosti širitve, kot tudi po spektru dejavnosti, ki se vzpodbuja v njih.

(3) Intenzivni koncept razvoja spodbuja poselitev in razvoj dejavnosti prednostno ob glavni horizontalni prometni osi, ki jo predstavlja regionalna cesta drugega reda, ki poteka iz Novega mesta proti Kostanjevici. Vzporedni, sekundarni razvojni osi potekata severno in južno od glavne osi. Tretja razvojna os poteka v loku v smeri od SZ, skozi občinsko središče in nato proti SV, gre za infrastrukturno, turistični in povezovalno razvojno os.

11. člen

(prednostna območja za razvoj poselitve)

(1) Usmeritve za razvoj poselitve sledijo iz določil strateškega koncepta intenzivnega razvoja občine, njihove predvidene funkcije v hierarhiji naselij in iz strokovnih podlag za poselitev.

Prednostna območja za razvoj poselitve predstavljajo naselja ob razvojnih oseh občine, predvsem pa je pomemben razvoj poselitve občinskega središča. Intenziven razvoj naselij se načrtuje ob glavni horizontalni osi, kjer se naselja razvijajo v globino in se ne združujejo, razen v smislu historične povezanosti in skupnih javnih prostorov (Gorenje in Dolenje Gradišče, Hrastje in Orehovica). Ta naselja bodo v prihodnosti dobila bolj urbani značaj. V vseh naseljih v območju intenzivnega razvoja občine, predstavljajo razvojno možnost tudi gospodarski in kmetijski objekti na robovih goste strukture naselja, ki se vključijo v območje naselja, določi se jim stavbno zemljišče. Le-ti se v teh naseljih lahko prestrukturirajo, namenijo drugim rabam skladnim z usmeritvami strateškega koncepta in ob pogojih arhitekturnega oblikovanja po posameznih naseljih in enotah urejanja prostora.

(2) Ostala, podeželska naselja se razvijajo v smislu zgoščevanja in manjših širitev naselij, pri čemer se ohranja tradicionalno strukturo naselij. Vanje se kmetijski gospodarski objekti ob robu goste strukture vključijo, vendar se jih prednostno obnavlja, le izjemoma pa spreminja namensko rabo. V območjih naselij, ki sodijo v območje intenzivnega razvoja naselij ali v območju za vinogradništvo in turizem, je možna sprememba namembnosti za določene nemoteče dejavnosti, ki so povezane z razvojem turizma, v naseljih, ki so v območju varovanja naravnih danosti pa je možna le prenova obstoječih objektov.

Stavbni fond se na splošno v ruralnih naseljih posodablja, vendar prenova in nova gradnja sledita kvalitetnim objektom dediščine. Stanovanjske hiše se načrtujejo ob primerni oddaljenosti od kmetijskih gospodarstev zaradi preprečevanja emisij. V naseljih s poudarjeno kmetijsko funkcijo se omogoča gradnja novih kmetij ter posodabljanje starih.

(3) V vinogradniškem območju se skuša ustaviti pozidavo, določi se zaključena in prepoznavna območja gospodarskih objektov namenjenih spravilu grozdja in vina, druženju ter turistični ponudbi. Poselitve teh območij se ne spodbuja. Določenim naseljem v tem območju se določi poselitveno območje, če gre za strnjeno pozidavo, ki ima možnosti in pogoje postati del naselja. V naseljih na turistični povezovalni osi se določi območja počitniških naselij, kjer se locira počitniške objekte (Hrastje, Gorenje Vrhpolje, Šentjernej in nekoliko stran naselje Javorovica)

12. člen *(omrežje in vloga naselij)*

(1) Analiza stanja je pokazala, da je glede na opremljenost naselij s centralnimi dejavnostmi in glede na ostale vidike v sistemu naselij Občine Šentjernej naselje Šentjernej, kot občinsko središče z vsemi glavnimi urbani funkcijami, edino pomembnejše lokalno središče v občini. Okrepiti je treba njegovo funkcijo v smislu tega, da postane središče regionalnega pomena in pridobi status mesta.

(2) Naselje Orehovica ima funkcijo lokalnega središča, saj zagotavlja prebivalcem naselja in njegovega zaledja možnost za vsakodnevno oskrbo, osnovno izobraževanje in druženje, vendar ima v občini velike možnosti za razvoj v smislu pomembnega lokalnega središča.

(3) Naselja Dolenje Mokro Polje, Gorenje Vrhpolje in Groblje pri Prekopi so na vrhu hierarhične lestvice ostalih naselij, saj že zagotavljajo določeno mero družbenih in drugih storitvenih dejavnosti in lahko v prihodnosti postanejo lokalna središča. Predvsem pri Dolenjem Mokrem Polju je pričakovati porast prebivalstva ob realizaciji predvidenega lokacijskega načrta za obrtno proizvodno in stanovanjsko cono. Dolenje Mokro Polje bo postalo obrtno proizvodni pol zahodnega dela občine. V naselju Groblje pri Prekopi je ob upoštevanju omejitvenih faktorjev še naprej prednostna kmetijska funkcija, ne pa poselitev ali katera druga dejavnost.

(4) Naselja ob glavni razvojni osi se razvija kot urbana naselja, naselje Hrastje je ob poudarku na prenovi kulturne dediščine ključno v razvoju turistične ponudbe v občini, poleg vseh naselij ob tretji, turistični povezovalni osi, naselje Cerov Log naj postane izhodiščna točka za razvoj vinogradništva. Ostala naselja v občini so podeželska naselja, vasi ali zaselki.

13. člen
(temeljne smeri prometnega povezovanja)

(1) Cestna infrastruktura je v razvojnem konceptu občine vezana na posodobitev obstoječih in gradnjo planiranih regionalnih cestnih povezav, tudi v smeri Leskovca in Dolenjega Kronovega oz. priključka na avtocesto, kot zahodne, tretje razvojne osi. Severno, drugo razvojno os, je treba v tem konceptu poudariti in naseljem zagotoviti večjo povezanost med seboj in vertikalno povezovalno strukturo. Obnoviti je treba mostove preko Krke in s tem povečati povezanost naselij v občini med seboj z osnovno cestno mrežo. Južna, druga razvojna os, ostaja v mejah obstoječih povezovalnih struktur, ki jih je treba obnavljati v skrbi za ohranitev izjemne krajine Podgorja.

14. člen
(območja urbanističnih načrtov)

(1) Za širše vplivno območje naselja Šentjernej in območja drugih razvojnih središč ter naselij z velikim razvojnim potencialom, ki izhajajo iz ugotovitev strokovnih podlag, se določi vsebina strateškega in izvedbenega dela prostorskega načrta na podlagi urbanističnih načrtov. V postopku priprave SPRO Šentjernej so bile izdelane strokovne podlage za urbanistične zasnove naselij Šentjernej, Orehovica, Hrastje, Gorenje Vrhpolje, Gorenje Gradišče pri Šentjerneju ter Dolenje Gradišče pri Šentjerneju. Za ta naselja so izdelani urbanistični načrti.

(D) Zasnova gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena

15. člen
(cestno prometna infrastruktura)

(1) Osnovo cestne prometne mreže v občini tvorijo državne regionalne ceste, regionalna cesta 2. reda: R2-419/1204 Novo mesto – Šentjernej in R2-419/1205 Šentjernej – Kostanjevica in regionalni cesti 3. reda: R3-669/1202 Dobruška vas – Šentjernej ter R3-672/3927 Smlednik – Kostanjevica. Na državno regionalno cestno mrežo se navezuje lokalno cestno omrežje, ki ga sestavljajo lokalne ceste in javne poti. Skupna dolžina pomembnejših lokalnih cest v občini znaša 81,06 km, dolžina ostalih manj pomembnih lokalnih cest in javnih poti znaša 66,84 km.

Večji objekti na obstoječi cestni mreži so:

- most preko reke Krke v Drami na regionalni cesti R3-669/1202 Dobruška vas – Šentjernej (novejša izvedba, brez kolesarskih stez),
- most preko Krke na lokalni cesti v Gorenji Gomili (novejše izvedbe brez kolesarskih stez),
- most preko Krke na lokalni cesti v Mršeči vasi (lesene izvedbe),
- most na lokalni cesti v Dol. Stari vasi preko Lačnega potoka (novejše izvedbe).

(2) V prihodnosti se pričakujejo naslednji vplivi na prometne tokove v občini:

- X. prometni koridor z dogradnjo odsekov AC na Dolenjskem,
- Glavne ceste I. reda: Celje – Laško – Zidani most – Sevnica – Krško – Drnovo in Novo mesto – Jugorje – Metlika – mejni prehod Metlika,
- pospešen razvoj dejavnosti, ki se jih planira ob samem občinskem centru in v gospodarski coni Mokro Polje,

- poudarjena turistična pomembnost občine,
- razvoj turističnih produktov Otočca in Šmarjeških Toplic, v manjši meri tudi Čateža in Dolenjskih Toplic,
- razvoj zaposlitvenih središč v sosednjih občinah predvsem Mestne občine Novo mesto,
- pomembna regionalna komunalna infrastruktura: CeROD na Leskovcu, kamnolom Cerov Log .

(3) Vzpostavi se vzporedne (regionalne) cestne povezave ob koridorju AC. Ta naj bi bila sposobna zbirati lokalni in regionalni promet ter ga koncentrirano pripeljati na AC. Nanjo se preusmerja tudi tovorni promet in s tem zmanjša negativne vplive na bivalno in delovno okolje občinskega središča.

(4) Na nivoju državnega cestnega omrežja je treba doseči prekategorizacijo regionalne ceste R2-419 Novo mesto - Šentjernej – Kostanjevica v regionalno cesto 1. reda. To pomeni tudi zagotovitev pomembnega regionalnega prometnega toka, ki poteka vzporedno ob AC. Isti rang ceste je potrebno doseči tudi za prečno povezavo med priključkom na AC v Dolenjem Kronovem in regionalno cesto R2-419 Novo mesto – Šentjernej pri Dolenjem Mokrem Polju. Pri teh ukrepih je potrebno zagotoviti obvozno cesto za naselje Šentjernej.

(5) Cestno povezavo med Dolenjim Mokrim Poljem in centrom za ravnanje z odpadki Dolenjske se opredeli kot regionalno cesto 3. reda in sicer zaradi regijskega značaja deponije komunalnih odpadkov.

(6) Lokalno cesto Dolenje Mokro Polje – Hrastje – turistična cesta Gabrje – Gorjanci (Gospodična) se prekategorizira v regionalno cesto - turistično cesto predvsem zaradi nadaljnjega razvoja in navezave območja Žumberaka (Hrvaška).

(7) V celoviti obravnavi prostora bo občina dala prednost posodobitvi omrežja skupaj s komunalno infrastrukturo na razvojnih oseh. Skupaj s cestno infrastrukturo bo urejala tudi spremljajoče površine kot so avtobusna postajališča, hodniki za pešce in kolesarske steze. Le te bo treba na nekaterih območjih, kjer ni možnosti širitve cestnega telesa, speljati vzporedno ločeno od vozišča ali pa po drugi trasi.

(8) Na nivoju občinske pristojnosti za upravljanje lokalnih cest bo občina dopolnila obstoječi kataster cest ter pripravila pogoje za priključevanje na lokalne ceste. Dodatne obremenitve bo preko komunalnega prispevka zaračunavala uporabnikom stavbnega zemljišča, ki se neposredno priključujejo na omrežje. Za poenotenje gradnje in posodobitve cestnega omrežja in njihove opreme bodo pripravljene tehnični normativi in pogoji, za regionalne ceste pa se bo skupaj z upravljavcem poenotil celoten profil. Pri dimenzioniranju cestnega telesa in križišč ne bo kriterij zgolj ugotovljeni PLDP, temveč tudi vrsta vozil in pomen ceste v prostoru.

16. člen (mirujoči promet)

(1) V občini je treba poleg parkirišč za osebna vozila v okviru posamezne dejavnosti, zagotoviti parkirišče za tovorna vozila. Zaradi potreb po centralizaciji parkirišč za tovorni promet je že do sedaj v okviru komunalne storitvene cone bilo predvideno parkirišče za tovorni promet, ki pa ne zadošča celovitim potrebam te gospodarske panoge. Analitični pregled pokaže, da se s to dejavnostjo aktivno ukvarja cca 15 podjetij ali samostojnih podjetnikov, ki imajo zahteve po minimalno vsaj 40-ih parkiriščih za opravljanje dejavnosti. Dejavnost parkirišč se skupaj z ostalimi večjimi servisi opredeljuje v gospodarski coni Mokro Polje.

17. člen
(mejni prehodi)

(1) Na območju občine ni mejnih prehodov. Z vzpostavitvijo turistične cone Kolpa Gorjanci so podane možnosti za gibanje v 10 km obmejnem pasu. Mejni prehod za osebni promet je na Gorjancih pri naselju Planina v občini Krško. Potrebno je predvideti nov prehod za osebni promet preko Sv. Gere.

18. člen
(javni potniški promet)

(1) Na območju občine Šentjernej poteka medkrajevna avtobusna linija Novo mesto – Šentjernej – Kostanjevica – Brežice, poleg tega pa še medmestna linija Novo mesto – Šentjernej. Znotraj prostora so še linije šolskih prevozov in sicer: Šentjernej – Vrhopolje-Orehovica – Dolenje Mokro Polje - Šentjernej ter ostale linije. Avtobusna postajališča so izvedena na regionalni cesti R2 419 v naseljih Dolenje Mokro Polje, Gorenje Gradišče, Gorenja Brezovica, Šentjernej in Groblje na regionalni cesti R3-669 v naselju Drama ter na regionalni cesti R3-672 v Zameškem. Avtobusna postajališča za lokalni promet so še v naseljih Gorenja Stara vas, Orehovica, Cerov log in Gorenje Vrhopolje. Avtobusne postaje v naselju Šentjernej ni, ravno tako ne osrednjega parkirišča za čakajoče avtobuse.

(2) Ob rekonstrukcijah in novogradnjah cestnega omrežja je treba predvideti odmikališča za avtobuse in sicer na relaciji Novo mesto – Šentjernej za zglobna vozila, na ostalih relacijah za enojne avtobuse. Avtobusna postajališča v občini je treba opremiti s poenoteno urbano opremo kot je nadstrešnica, koši za odpadke, oglaševalni totem in razsvetljava.

19. člen
(kolesarsko omrežje)

(1) Obstojećih regionalnih kolesarskih povezav v širšem gravitacijskem območju občine ni. Na območju občine Šentjernej oziroma v njeni neposredni bližini je opredeljena daljinska kolesarska povezava po dolini Krke. Nanjo se navezujeta dve državni glavni kolesarski povezavi proti Šmarješkim Toplicam in Sevnici ter druga proti Gorjancem in v Belo krajino. Občina je v dosedanjih projektih znotraj naselja Šentjernej že upoštevala koridor za kolesarsko stezo, ravno tako v zasnovi ob cestni povezavi Šentjernej - Brezovica. Del lokalnih cest na relaciji Šentjernej – Šmarje – Veliki Ban je opredeljen kot kolesarska pot Gorjanci. Za realizacijo glavnih kolesarskih poti se bo občina povezala s sosednimi občinami.

(2) Kolesarjenje ima v občini, kjer se poudarja razvoj turizma, veliko vlogo. Za to pa je treba urediti ustrezne varne kolesarske poti. Te lahko potekajo v sklopu obstojećih cest, pri čemer so za kolesarske povezave primerne le ceste, ki so prometno manj obremenjene in ki povezujejo turistično zanimiva območja oz. naselja. Višjo stopnjo urejenosti kolesarskih povezav pa predstavljajo kolesarske poti, ločene od cest, ki potekajo vzporedno z njimi, ali pa po povsem drugi trasi.

(3) Razvoj turistične destinacije Gorjancev in občine temelji na nivoju ponudbe rekreacije v naravi, kjer je zelo pomembno tudi kolesarjenje. Razvoj te vrste turizma je v povezavi s stacionarnim in visokim zdraviliškim turizmom sosednjih obćin, prostor občine je atraktiven za dnevne izlete, ki so vezani na urbano aglomeracijo Novega mesta in Krškega. Pri načrtovanju

kolesarskih poti se upošteva potrebe vikend rekreacije kakor tudi dnevni kolesarski promet med naselji in centrom občine.

(4) Glavna kolesarska pot se načrtuje ob reki Krki od Novega mesta preko Otočca in Dolenjega Kronovega ter nato v eni smeri proti Šmarjeti v drugi smeri pa ob povezovalni cesti preko reke Krke s priključitvijo na regionalno cesto R2-419 Novo mesto – Šentjernej pri naselju Polhovica. Kolesarska pot se nato nadaljuje proti Kostanjevici druga smer pa proti Dobruški vasi ob regionalni cesti. Ta pot mora biti ločena od cestišča ali pa vodena samostojno z ustreznimi elementi. Pomeni tudi glavno transverzalo pešpoti med produktoma Šmarjeških Toplic in Otočca ter gornjega toka reke Krke.

(5) Pomembna kolesarska pot je planirana po podgorjanskih cestah, ki povezujejo naselja tega predela. Kolesarske poti se na tem območju vodijo po obstoječih cestah, uredijo se s potrebnimi oznakami na cestišču in ob njem, uredijo se posebne info točke.

(6) Posebna kolesarska pot se uredi po predvideni turistični osi preko Dolenjega Mokrega Polja, Cerovega Loga, do Miklavža za navezavo na območje Žumberaka do Ozlja. Ta kolesarska pot bo dolgoročno pomenila kolesarsko transverzalo proti Hrvaški.

(7) Lokalna kolesarska pot se uredi med naseljema Roje in Gorenja Gomila.

20. člen (železniško omrežje)

(1) Na območju občine ni železniške infrastrukture ter se je tudi ne predvideva.

21. člen (letališča)

(1) V občini ni letališke infrastrukture. Potniški promet, ki je vezan na letalski promet, se navezuje na letališči v Zagrebu in Ljubljani.

22. člen (telekomunikacije)

(1) Medtem, ko je središče občine opremljeno z najsodobnejšimi TK, je zaradi naravnih značilnosti terena in izjemne razpršenosti gradnje oskrba s telekomunikacijskimi storitvami na obmejnih in/ali manj dostopnih območjih nezadovoljiva. V večjih naseljih občine se uvaja TK storitve z uvajanjem novejših tehnologij na digitalni osnovi. Izhodišče razvoja mora biti skoraj 100% pokritost območja občine s signali državnih komunikacijskih sistemov, kar je treba zagotoviti prek sistema telekomunikacijskih pretvornikov in ojačevalcev signalov.

(2) Za zagotavljanje storitev mobilnih brezžičnih telefonskih povezav različnih operaterjev se izgrajuje omrežje GSM, ki se dograjuje s sistemom UMTS. Ker se v prihodnje pričakuje povečanje števila baznih postaj, je treba umestitev v prostor ter pokrivanje območja s signalom skrbno načrtovati predvsem zaradi izjemne ranljivosti naravnega okolja in izraženih krajinskih vrednot, pri čemer je treba pridobiti podatke o obstoječih lokacijah baznih postaj.

(3) V urbaniziranih območjih se bodo razvili sistemi kablinskih televizijskih in telekomunikacijskih omrežij. Glede na stanje tehnološkega razvoja ta omrežja zadovoljujejo

potrebe po pretežno individualnih telekomunikacijskih storitvah (kabelsko TV omrežje, internetni dostop) in lahko postanejo pomembni nosilci razvoja telekomunikacijskih storitev v občini.

(4) Stanje sistema poštne storitve je zadovoljivo, saj so v zadnjem času precejšnje število poštne operacije prevzeli drugi komunikacijski sistemi. S tem je tudi Pošta Slovenije razširila svoje poslovanje na druge tržno in družbeno zanimive/potrebne storitve. Pošta se nahaja v naselju Šentjernej.

(5) V občini je treba zagotoviti večjo in učinkovito pokritost občine s telekomunikacijskim sistemom, optični kabel je treba dograditi v smeri razvojnih centrov občine in zagotoviti usposobljenost mladih za informacijsko družbo z optimalno telekomunikacijsko opremljenostjo izobraževalnih ustanov, optični kabel je treba zagotoviti v smeri glavnih in drugih razvojnih osi občine in v smeri predvidenih turističnih kapacitet.

23. člen (energetika-električno omrežje)

(1) Z električno energijo so oskrbljena vsa naselja in zaselki v občini. Elektro distribucijska omrežja pokrivajo vsa strnjena naseljena območja, problematična ostajajo oddaljeni manjši zaselki ali objekti. Glavni energenti v občini so: električna energija, zemeljski plin, trda in tekoča goriva, lesna biomasa. Oskrba z električno energijo poteka prek prenosnega elektroenergetskega omrežja DV 110 kV Krško - Novo mesto, ki je v upravljanju ELES. Dobava električne energije poteka prek distribucijskega elektroenergetskega omrežja, ki je v pretežnem delu subregije v upravljanju Elektro Ljubljana. Distribucijski odjem se izvaja prek distribucijskih srednje-napetostnih vodov in transformatorskih postaj, ki jih je treba dopolniti za ustrezno oskrbo predvsem na oddaljnejših delih znotraj subregije.

(2) Občina bo poskrbela za energetske zasnovane svojega območja, ki mora opredeliti izhodišča za učinkovito rabo energije, preveriti razvojne vire in omrežja za oskrbo z energijo ter sprejeti ključne strateške odločitve in akcijski programe za uresničitev energetske zasnove kot trajnega strateškega dokumenta.

(3) Pri nadaljnjem razvoju bo občina težila k zmanjševanju porabe energije. Za proizvodnjo električne energije bo načrtovala objekte za rabo obnovljivih virov energije, z upoštevanjem učinkovitosti izbranega sistema in prostorske, okoljske in družbene sprejemljivosti v okvirih trajnostne energetske politike. V okviru učinkovite rabe fosilnih goriv bo dala prednost so-proizvodnji električne energije in toplotne energije in splošni rasti osveščenosti prebivalcev glede ravnanja z energijo.

(4) Občina bo sodelovala s sosednjimi občinami pri načrtovanju in umestitvi daljnovodnega omrežja, na regijskem nivoju bo poskusila doseči integracijo interesov znotraj regije in zagotoviti operativne možnosti za sinergijsko reševanje problemov.

(6) Pri prenosu in distribuciji el. Energije se bodo pri umeščanju proučili najugodnejši poteki tras, ki morajo poleg funkcionalno tehnoloških vidikov upoštevati prostorsko prilagojenost urbanemu razvoju in skladnost s prostorskimi možnostmi in omejitvami. Sistem prenosnega omrežja napetosti 110 kV in več se bo načrtoval in dograjeval tako, da bo omogočal vključitve novih proizvodnih virov in skupaj z distribucijskim omrežjem zagotavljal stabilno, zanesljivo in kvalitetno oskrbo naselij in drugih večjih porabnikov z električno energijo na celotnem ozemlju Slovenije. Elektroenergetske koridorje se bo praviloma združevalo s koridorji ostale

energetske in druge infrastrukture. Na pozidanih območjih oziroma stanovanjskih območjih in na območjih kulturne dediščine bo imela prednost kabelska izvedba omrežja.

(7) Na območju občine sta planirana sledeča objekta za prenos in razdeljevanje električne energije : RTP Šentjernej in DV 2x110 kV vzanjkanje RTP Šentjernej. Predvideni priključni DV 2x 110 kV se vključi v obstoječi DV 2x110 kV Beričevo-Hudo, ki poteka v sosednji občini Škocjan. Za zagotavljanje novih potreb po električni energiji bo potrebna izgradnja dodatne 20 in 0,4 kV elektroenergetske infrastrukture. Izven urbanih naselji se 20 in 0,4 kV vodi gradijo predvsem v nadzemni izvedbi ter kablovodi, ki so prosto položeni v zemlji ali po potrebi v PVC ceveh premera 160 mm. Kablovodi, ki potekajo pod podvoznimi površinami naj bodo v obbetoniranih ceveh. V urbanih naseljih se 20 in 0,4 kV vodi gradijo izključno v kabelski izvedbi, po možnosti v kabelski kanalizaciji s cevmi premera 160 mm, dvojčkom 2x50 mm za posebne informatike in jaški standardnih dimenzij. Transformatorske postaje 21/0,42 kV se gradijo v kabelski izvedbi, izjemoma izven urbanih naselji manjših moči na betonskem ali lesenem drogu, moči odvisno od potrebe porabnikov.

24. člen (energetika-plinovodno omrežje)

(1) Občina Šentjernej se nahaja v vplivnem območju magistralnega plinovoda, preko nje poteka trasa načrtovanega plinovoda Madžarska – Italija, ki ima oznako M9. Ta plinovod je del tranzitnega magistralnega plinovoda Hrvaška - Koper in služi napajanju širšega območja Novega mesta.

(2) Preskrba z zemeljskim plinom se bo v občini zagotavljala s predvidenim distribucijskim plinovodnim omrežjem s priključitvijo na MRP Dobruška vas. Občini Škocjan se predlaga, da v prostorskem načrtu občine opredeli plinovodno povezavo med magistralnim plinovodom ter MRP Dobruška vas proti občini Šentjernej.

(3) Preskrbo z zemeljskim plinom je treba zagotoviti tudi gospodarski coni Mokro Polje in sicer predvidoma v smeri proti občini Novo mesto (Golf Otočec).

25. člen (energetika-obnovljivi viri)

(1) Gradnja malih hidroelektrarn (mHE) na porečju Krke je prevelik poseg v neokrnjeno naravo, da bi proizvodni potencial opravičil tovrstne objekte.

(2) Izraba lesne biomase in predvsem daljinskih sistemov oskrbe s toploto bo pogojena z razširjenostjo in uporabo zemeljskega plina, zato je na področju lokalne energetike smotno spodbujati sisteme uporabe plina, v začetnih fazah utekočinjenega naftnega plina (UNP), ki jih bo možno v končni fazi predelati za uporabo zemeljskega plina.

(3) V sistemu individualne oskrbe se bo spodbujala uporaba ekološko sprejemljivejših goriv (UNP, lesna biomasa) in ostalih obnovljivih virov (sonce). Spodbujala se bo gradnja pasivnih in nizko-energetskih stanovanjskih in poslovnih objektov.

(4) Vzpodbujala se bo gradnja manjših sončnih elektrarn in izvedbo daljinskega ogrevanja na lesno biomaso, saj je v občini 5 lesno predelovalnih obratov in je gozdnatost 40%.

(5) Mogoča je gradnja bioplinskih postaj na območjih večjega obsega kmetijske proizvodnje (npr. Draškovec, v naselju Mihovica).

*26. člen
(odpadne vode)*

(1) Odvajanje in čiščenje odpadne vode predstavlja zbiranje in transport odpadne in padavinske vode ter njeno čiščenje in odvajanje v odvodnike na neškodljiv način ob hkratnem varovanju površinskih in podzemnih vod. Praviloma mora biti na vseh območjih z urejenim vodovodnim omrežjem omogočen tudi odvod porabljene vode in zagotovljen način njenega čiščenja. Vsa večja naselja in tista, ki ležijo na vodovarstvenem območju ali na občutljivem območju naj se opreми s sistemi za odvajanje in čiščenje odpadne vode v skladu s področno zakonodajo. V manjših naseljih je priporočena uporaba malih čistilnih naprav različnih čistilnih tehnologij, ki bi zadoščale okoljskim zahtevam in bile hkrati enostavnejše, cenovno sprejemljive, z manjšimi obratovalnimi in vzdrževalnimi stroški ter okolju prijazne.

(2) Zaradi pojava razpršene pozidave, je za občino Šentjernej značilno pomanjkanje ustreznih sistemov za odvajanje in čiščenje odpadnih voda. Kanalizacijski sistem je delno izveden le v občinskem središču, v vseh ostalih naseljih pa kanalizacijski sistemi ne obstajajo, kot edini način odvajanja odpadne vode se uporablja greznice, ki pa niso atestirane, kontrolirane in redno izpraznjene. Kanalizacija je v občini zasnovana v ločenem sistemu. V javno fekalno kanalizacijo se lahko odvajajo le odpadne vode, ki ustrezajo pravilniku o vsebnosti snovi v vodi za izpust le-te v javno kanalizacijo. Fekalna kanalizacija je zasnovana kot kombiniran sistem gravitacijskih in tlačnih vodov, ki s pomočjo črpališča odvajajo tudi fekalno vodo iz nižje ležečih predelov.

(3) V občini je zasnovano čiščenje odpadnih voda na centralni čistilni napravi v Šentjerneju in manjših decentraliziranih čistilnih napravah v posameznih naseljih, ki so dislocirana od občinskega središča. Predviden je kanalizacijski sistem širšega prispevnega območja naselja Šentjernej (Šmalčja vas, Šmarje, Gorenja in Dolenja Brezovica.). Večja centralna čistilna naprava je predvidena še v severozahodnem delu občine v 1. fazi za potrebe planirane gospodarske cone Mokro Polje.

(4) V sklopu regionalnega povezovanja se vzpodbuja izvedba objektov, ki bodo končna rešitev čiščenja odpadnih voda vsaj dveh občin. Pri tem se bo proučila možnost skupnega reševanje za ravnanje odvišnega blata.

(5) V manjših naseljih so predvidene male lokalne čistilne naprave ali hišne čistilne naprave v območjih razpršene poselitve in razpršene gradnje. Iz manjših čistilnih naprav se bo prečiščena voda odvajala v površinske odvodnike, blato pa transportiralo v zgoščevalnik na centralno čistilno napravo.

(6) Pri odvajanju odpadne vode v vodotok, se onesnaženo vodo prednostno očisti in pri izpustu zasleduje cilj, da se ne slabša kvalitete vodotoka ter ne spreminja temperature vode. Na območju botaničnih, zooloških in ekosistemskih naravnih vrednot se ne slabša kvalitete vode, prav tako se ne spreminja temperature vode in slabša življenjskih razmer za živali in rastline.

(7) Poleg reševanja odpadnih voda se predvidi tudi odvodnjavanje meteornih voda z utrjenih urbanih površin in cest v vodotoke ali ponikovalnice, pri čemer se upoštevajo ustrezni varstveni ukrepi za zaščito podtalnice

27. člen

(vodno gospodarstvo)

(1) Skladno z Odlokom o izvajanju javne gospodarske službe za upravljanje javnega vodovoda v Občini Šentjernej sta za področje preskrbe z vodo in upravljanja z vodovodom pooblaščenca dva upravljavca in sicer: Komunala Novo mesto d.o.o. in Javno podjetje Kostak Krško d.d., manjši del se napaja samostojno iz vodnjakov in kapnice. Lokalnih vodovodov ni, le ti so bili v celoti že nadomeščeni z javnim vodovodnim sistemom. Oskrba z vodo poteka iz treh sistemov in zagotavlja visoko stopnjo oskrbljenosti s pitno vodo iz javnega vodovoda:

- iz javnega vodovoda v upravljanju Komunale Novo mesto je s pitno vodo oskrbovanih 53 naselij, to je 6030 prebivalcev, kar znaša 91,2 % celotne oskrbe,
- iz javnega vodovoda v upravljanju podjetja Kostak-Krško je s pitno vodo oskrbovanih 5 naselij, to je 508 prebivalcev, kar znaša 7,4% celotne oskrbe,
- iz kapnic, oziroma ostalih virov se oskrbujejo posamezni zaselki s cca 45 prebivalci, kar znaša 0,68 % celotne oskrbe.

(2) Občina bo izkoristila zmogljivost lastnih razpoložljivih vodnih virov. Najkvalitetnejša voda je iz vrtin Kamnišček in vrtin Cerov Log s skupno izdatnostjo 26 l/s, kvaliteta vode pa ustreza predpisom za ustekleničenje. Za trenutno oskrbo naselij v občini Šentjernej je potrebnih 16 l/s. Trenutno se največji del prebivalstva občine Šentjernej - okrog 44 % oskrbuje iz vodnega vira Jezero (Družinska vas - v občini NM), 7,77 % prebivalcev iz vodovoda Kostanjevica, ter le 48,30 % prebivalcev iz vodnih virov z nahajališčem v občini Šentjernej.

(3) Občina se bo povezala v enoten sistem regionalnega vodovoda dolenskih občin in s tem zagotovila zanesljivo in varno oskrbo prebivalcem.

(4) Občina bo rekonstruirala obstoječe omrežje. Obstoječi cevovodi so poddimenzionirani in kot taki ne zagotavljajo ustrezne pretočnosti. Obnovljenega in ustreznega omrežja je okoli 24 400 m, okoli 56 000 m omrežja je poddimenzioniranega, tako omrežje pa ne zagotavlja ustrezne požarne varnosti, hkrati pa je tudi že močno dotrajano, preko 8 000 m vodovodnih cevi je iz azbest-cementa,

(5) Zagotoviti je treba neoporečne vodne vire. Voda iz izvirov Vratno, Drča, Markovo zajetje je zaradi kraškega izvora bakteriološko neustrezna in kot taka neprimerna za javno preskrbo. Zavod za zdravstvo je ocenil, da oskrba s pitno vodo iz teh vodovodnih zajetij ni varna, zato jih bo treba nadomestiti z aktiviranjem obstoječih vrtin v Kamniščku in Cerovem Logu,

(6) Zagotoviti je treba ustrezno požarno varnost za vsa naselja v občini Šentjernej. Skupne vodohranske kapacitete za pokrivanje požarne in sanitarne oskrbe naselij v občini Šentjernej so sorazmerno dobre, vendar pa so nekateri vodohrani premajhni zaradi neustrezne lege (višine, oddaljenosti od potrošnje) ne dosegaajo zadovoljive vloge.

(7) Zgraditi je treba ustrezne vodohranske kapacitete. Glede na kritje potrošnje so premajhni nekateri vodohrani, npr. Sračnik, ki krije le 3 urno dnevno potrošnjo.

(8) Načrtovano in organizirano je treba širiti vodovodna omrežja v vinogradniška območja, pri čemer imajo prednost tista, ki so namenjena gospodarski rabi in turističnemu razvoju, pred tistimi, ki so ljubiteljska (tretja območja).

(9) Rekonstrukcija cest, gradnja kanalizacijskega omrežja ter ostale komunalne infrastrukture bo pogojena z istočasno obnovo obstoječega vodovodnega omrežja.

(10) Objekte in naprave za namene oskrbe z vodo je treba na naravni vrednoti nameščati oziroma zagotavljati njihovo delovanje tako, da se ne prekinja zveznosti vodnega toka, da se bistveno ne spreminja količina vode in hitrost pretoka, prostorska in časovna razporeditev voda, smer toka, oblika in dno struge vodotoka ter da se bistveno ne spremenijo vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.

(11) Na slapiščih, slapovih in v koritih se ohranja naraven pretok. Vodnogospodarska dela je treba izvajati sonaravno, tako da se v največji možni meri ohranjajo vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote. Obstoječe jezove se obnovi na način, ki je še sprejemljiv za naravno ohranjen vodotok in naj se jih ne povečuje oz. viša.

(11) V primeru posega v obrežno vegetacijo s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem, in zasajanjem je treba paziti, da se s tem bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja.

28. člen (odpadki)

(1) Na lokalni ravni mora biti zagotovljeno izvajanje ločenega zbiranja komunalnih odpadkov na izvoru, zbiranje in glede na naravne, prostorske, transportne – logistične in druge razmere lahko tudi naknadno sortiranje, recikliranje in ponovna uporaba ločeno zbranih frakcij odpadkov, trženje sekundarnih surovin in predelava biološko razgradljivih odpadkov.

Na območju občine Šentjernej za zbiranje in odvoz komunalnih odpadkov iz gospodinjstev in industrije skrbi Komunala Novo mesto d.o.o., odpadki pa se odlagajo na odlagališče odpadkov Leskovec v Mestni občini Novo mesto. To odlagališče je pridobilo status regionalnega odlagališča odpadkov, tako da je na področju ravnanja z odpadki občina Šentjernej vključena v integralni projekt regionalnega značaja, imenovan CeROD (Center za ravnanje z odpadki Dolenjske). Občina je zgradila zbirni center za ločeno zbiranje odpadkov na lokaciji severno od naselja Šentjernej, kjer je zgrajena tudi centralna čistilna naprava.

(2) Vsa naselja v občini imajo zagotovljen odvoz odpadkov in skupno zbiranje, skladno z Razvojnimi programom ravnanja z odpadki Dolenjske (IEI, Maribor december 2001) pa bo celotno območje prešlo na ločene zbiranje. V ta namen je po projektu predvidenih cca 30 odjemnih mest, ki bodo zaradi urejenega videza poenoteno oblikovani ter imeli urejene manipulativne površine.

(3) Posebno obdelavo odpadkov ima industrija, ki mora svoje odpadke sortirati že na izvoru. Že v projektni dokumentaciji je treba predvideti način zbiranja in končne dispozicije le teh.

(4) Za samo strategijo in tehnologijo izvajanja lokalne službe se upošteva že pripravljen in sprejet Razvojni program ravnanja z odpadki ter normativi s tega področja in Odlok o izvajanju gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki in gospodarske javne službe odlaganja ostankov komunalnih odpadkov na območju občine Šentjernej (Uradni vestnik občine Šentjernej št. 13/02).

(E) Usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenavo

29. člen (območja naselij)

(1) V OPN so določena obstoječa in manjša nova območja naselij, kjer je mogoča prenova, sanacija oz. racionalna raba ekstenzivno izrabljenih stavbnih zemljišč v skladu s

podrobnejšimi usmeritvami za posamezni naselja, ki izhajajo iz strokovnih podlag in bodo del besedila izvedbenega dela OPN-ja. Notranji razvoj naselja ima načeloma prednost pred širjenjem na nova območja.

(2) Zapolnitve se omogoča v naseljih v skladu s pogoji za arhitekturno oblikovanje, ki upoštevajo značilnosti poselitvenih območij. Zapolnitve so v okvirih sprejetih in planiranih izvedbenih aktov, mogoče pod podrobnimi pogoji le-teh. V nekaterih naseljih, ki se nahajajo na poplavnem območju reke Krke (Hrvaški Brod, Mršeča vas in Zameško v celoti, delno pa Šentjakob, Drama, Mihovica, Čadraže, Gorenja Gomila in Breška vas) so za zgostitve omejene možnosti in se jih ne vzpodbuja. V nekaterih naseljih so manjša območja zgostitev, ki pomenijo bolj možnost dopolnilne gradnje in postavitve gospodarskih objektov, kot pa možnost postavitve nove stanovanjske enote, primerne za podeželska naselja. V naseljih, ki sodijo v območje Natura 2000 je gostitev poselitve omejena tako, da se v največji meri ohranjajo travniški sadovnjaki. Na območju občine je zunaj območij izvedbenih aktov še 14,5 ha površin, ki jih je možno zapolniti.

(3) Naselje se načeloma širi, če ima ustrezen faktor pozidanosti zemljišč ali če v naselju ni več primernih zemljišč za gradnjo oz. le-ta niso na trgu. Naselje se načeloma širi tudi, če je na glavni razvojni osi ali če ima pogoje in potencial, da se razvije v središče določenega območja ali dejavnosti. Naselja na poplavnem območju reke Krke, torej v območju, kjer je predviden razvoj varovanja naravnih vrednot reke Krke, se ne širijo. V naselju Javorovica, ki je prav tako v območju varovanja naravnih vrednot, je širitev obstoječe goste strukture naselja predvidena za potrebe počitniških hiš. V okviru predlaganih širitev so upoštevane tudi širitve na zelene površine, tako je športne, kot tudi parkovne in druge, kjer je sicer predvidena bolj urbana raba zelenih površin, pa vendar ne gre za izključno rabo zemljišč.

	na najboljša kmetijska zemljišča ha	na druga kmetijska zemljišča ha	gozd ha
Površina širitev	160,2	10,5	9
skupaj	179,7		

(4) Širitve naselij so predvidene za naslednje podrobne namenske rabe v okviru stavbnih zemljišč:

oznaka	raba	površina širitev (ha)
A	površine razpršene poselitve	4,1
BC	športni centri/hipodrom	21
BD	površine drugih območij/sejmišče	5
BT	površine za turizem	4,1
CD	druga območja centralnih dejavnosti	3
CU	osrednja območja centralnih dejavnosti	10,4
O	območja okoljske infrastrukture	0,2
PC	površine cest	1,1
PO	ostale prometne površine/parkirišča	6,4
IG	gospodarske cone	10,9
IK	površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo	5,4
SK	površine podeželskega naselja	48,3
SP	površine počitniških hiš	6,3

SS	stanovanjske površine	37,2
ZD	druge urejene površine	1,7
ZP	parki	5,0
ZS	površine za oddih, rekreacijo in šport	9,6
skupaj:		179,7

(5) V območjih večjih širitiv naselij je predvidena izdelava podrobnejših prostorskih načrtov, bodisi za potrebe poselitve ali za prometno infrastrukturo (Dolenje Mokro Polje), pri čemer so upoštevani tudi tisti podrobni prostorski načrti, ki sledijo iz sprejetega planskega akta, pa še niso sprejeti. Nekaterim od teh se spreminja tudi meja območja, kar je podrobneje določeno v izvedbenem delu odloka. Podrobni prostorski načrti so predvideni v naslednjih naseljih:

naselje	OPPN predviden že v sprejetem planu površina / ha	OPPN predviden s pričujočim OPN površina / ha
CEROV LOG	/	4,2
DOLENJE GRADIŠČE	/	3,9
DOLENJE MOKRO POLJE	51,4	1,3
GORENJA BREZOVICA	/	2,1
GORENJE GRADIŠČE	/	4,9
GORENJE MOKRO POLJE	/	1,3
GORENJE VRHPOLJE	/	2,8
HRASTJE	/	14,6
JAVOROVICA	/	3,5
ŠENTJERNEJ	49,9	76,0

(6) Kot območja širitve so določene tudi površine za selitve kmetij iz goste strukture naselij, na njihovo obrobje ali celo v odprti prostor krajine. Gre za območja z visokim pridelovalnim potencialom za kmetijstvo ter ustrezno koncentracijo kmetijske posesti na kmetijo. Gre za nove domačije, ki naj bi ob velikih omejitvenih faktorjih za razvoj v prostoru (EPO, Natura 2000), ohranjale kulturno krajino in razvoj kmetijstva v smeri integrirane in ekološke pridelave hrane. Te domačije so v naseljih: Cerov Log, Groblje pri Prekopi, Ostrog, Dolenja Brezovica, Šentjakob, Gorenje Vrhopolje, Roje, Gruča in Volčkova vas. Te domačije sledijo konceptu samotnih domačij in zaselkov, ki je avtohtono prisoten v občini.

(7) V območja naselij se vključuje tudi parcele in dele parcel, ki so že pozidani in imajo objekti na njih bodisi veljavno dokumentacijo, bodisi gre za gospodarske objekte, ki pripadajo domačijam in kmetijskim gospodarstvom.

30. člen (območja razpršene poselitve)

(1) V OPN so na podlagi nizke gostote kot avtohtonega poselitvenega vzorca v krajini, pojava samotnih kmetij, zaselkov in razloženih naselij ter drugih oblik strnjjenih manjših naselij, ki jih pretežno tvorijo objekti zgrajeni pred letom 1967 ter ob upoštevanju demografske ogroženosti naselij opredeljena območja razpršene poselitve.

(2) Območja razpršene poselitve se v čim večji možni meri ohranja in varuje tako, da se načrtuje obnova ali prenova zakonito zgrajenih objektov. Območja razpršene poselitve je mogoče širiti le ob pogoju ohranjanja prepoznavne značilnosti prostora, na novo pa jih je mogoče opredeliti predvsem tam, kjer je potrebna redefinicije stavbnih zemljišč, kjer so domačije prisotne že desetletja, pa nimajo opredeljenih stavbnih zemljišč. V območjih razpršene poselitve se razvoj širšega spektra dejavnosti ne spodbuja.

31. člen *(območja sanacije razpršene gradnje)*

(1) Območja razpršene gradnje so določena kot območja, ki se vključi v naselje, če obstaja oblikovna in funkcionalna povezanost z obstoječim naseljem ter je ali pa ima možnosti, da se priključi na obstoječo infrastrukturno omrežje naselja.

Območja razpršene gradnje, so določena kot nova območja naselij, kadar le-tega ni mogoče ali smiselno vključiti v obstoječe naselje. Kot tako je določeno območja, kjer je vinogradniška poselitev združena z bivanjem v gosti strukturi in ima obliko in funkcijo naselja in sicer v naseljih Cerov Log, Tolsti Vrh, Vrbovce, Vratno.

(2) Kot območje novega dela naselja je določeno tudi romsko naselje na SV občine (Roje).

(3) Kot območja razpršene gradnje, ki se opredelijo kot posebna zaključena območja, so opredeljena vinogradniška območja v Podgorju. To so območja v ali ob najboljših in drugih vinogradniških legah, ki so jih opredelile strokovne podlage za kmetijstvo ter občina. Gre za območja, kjer je pod pogoji zadostne velikosti pripadajočega vinograda ali sadovnjaka mogoče postaviti gospodarski objekt, zidanico na za to opredeljenem stavbnem zemljišču.

32. člen *(ohranjanje poselitve na območjih razpršene poselitve)*

(1) Podeželje je zaradi svojih značilnosti in specifičnih razvojnih potencialov pomemben življenjski in gospodarski prostor, zato je treba ohranjati tudi manj urbanizirana in slabše dostopna območja, z manjšimi naselji in razpršeno poselitvijo. Širitve so v teh območjih namenjene ohranjanju poselitve, pa tudi sanaciji obstoječega stanja, ki vključuje aktiviranje potenciala obstoječih objektov in njihovo prenovu.

(2) Z urejanjem površin razpršene poselitve je treba zagotovi večji red v prostoru, pri čemer je treba upoštevati tradicionalno tipologijo, razporeditev stavb ter arhitekturne značilnosti.

(3) Z obnovo ali prenovu zakonito grajenih objektov je treba ohranjati prepoznavni avtohtoni poselitveni vzorec.

(4) Novogradnjo v območjih je treba načrtovati predvsem kot funkcionalno zaokrožitev obstoječih območij.

33. člen *(območja delne in celovite prenove)*

(1) V naseljih v občini ima prenova prednost pred novogradnjo in je opredeljena kot delna ali celovita prenova. Za območja delne prenove ni predvidena obveznost izdelave občinskega podrobnega prostorskega načrta.

(2) V naselju Šentjernej je določena delna prenova v smislu funkcionalne in tehnične prenove ter ohranitve identitete trškega jedra naselja.

(3) V naselju Hrastje je opredeljeno območje celovite prenove, za katerega se izdela občinski podrobni prostorski načrt. V Hrastju je določena prenova v smislu funkcionalne, tehnične, socialne in kulturne prenove območja gradu Vrhovo.

34. člen *(razvoj dejavnosti po naseljih)*

(1) Možnost za razvoj dejavnosti po naseljih je odvisna od lege naselja na glavni oz. sekundarnih razvojnih oseh, oz. v območju intenzivnega, zadržanega razvoja ali območja varovanja naravnih vrednot. Odvisen je tudi od trenutnega stanja v prostoru, kjer je mogoč omejen razvoj obstoječih dejavnosti.

(2) Gospodarski razvoj občine, predvsem razvoj njenih potencialov predstavlja prioriteto občine. Pomembno je vključevanje v regijski in državni razvojni program in programe Evropskega regionalnega sklada. Treba je vzpodbujati konkurenčnost obstoječih podjetij s kvalitetno delovno silo in tehnološkim razvojem proizvodnje in proizvodov ter ustvarjati pogoje za njihovo internacionalizacijo, širitev proizvodnje in s tem zagotavljanje novih delovnih mest.

(3) Cilj razvoja gospodarstva v občini je predvsem razvoj podjetništva, novih poslovnih in storitvenih dejavnosti in odpiranje novih obrtnih in proizvodnih dejavnosti, predvsem takšnih, ki bodo tehnološko na visoki ravni, predvsem v občinskem središču ter v gospodarski coni Mokro Polje. Razvoj obrtno proizvodnih in poslovnih dejavnosti se vzpodbuja le ob glavni razvojni osi, v območju intenzivnega razvoja občine.

(4) Razvoj za bivanje nemotečih poslovnih in storitvenih dejavnosti ter njihove pestrosti se vzpodbuja na glavni razvojni osi, razvoj dejavnosti, ki bodo predelovale naravne vire območja (živilsko-predelovalna, lesno-predelovalna industrija) je treba omogočiti na celotnem območju intenzivnega razvoja občine.

(5) Ob drugi razvojni osi, ki poteka vzporedno z reko Krko, se vzpodbuja razvoj kmetijskih dejavnosti, tudi v smislu večjih kmetijskih proizvođenj. Kmetije naj se razvijajo v okvirih svojih lokacij ali naj se preselijo na za to primerne parcele ob naseljih. Razvija se tudi dejavnosti, ki ne motijo razvoja kmetijstva oz so z njim povezana.

(6) Podeželska naselja nasploh naj se razvijajo v skladu s svojimi potrebami, vanje se ne umešča za bivanje motečih dejavnosti, pač pa predvsem dejavnosti za dnevno preskrbo krajanov in objekte družbene infrastrukture, urejajo naj se športne površine in javne površine za druženje.

(7) Na tretji razvojni osi in v območju za razvoj vinogradništva se vzpodbuja razvoj dejavnosti, ki spremljajo razvoj turizma, kmetijske funkcije naselij pa so tu omejene na pridelavo za lastne potrebe ali na tisto, ki ne moti stanovanjskega okolja in je usmerjena v razvoj turizma.

(8) V Šentjernej se locira nov športno rekreacijski center občine, kamor se locira tudi novi hipodrom večjih dimenzij, ki so potrebne za konkurenčnost tega tradicionalnega športa v svetovnem merilu.

(F) Usmeritve za razvoj v krajini

35. člen (splošne usmeritve)

(1) V občini Šentjernej prihaja do prekrivanja območij s posebnimi varstvenimi zahtevami, območij najboljših kmetijskih zemljišč, ki so primerna za intenzivno kmetovanje in posebnih varstvenih območij Natura 2000. V teh območjih se vzpodbuja alternativne oblike kmetovanja in rabe prostora, uveljavljanje interesov ohranjanja biotske pestrosti in hkrati ohranitev ustrezne kmetijske dejavnosti na najboljših kmetijskih zemljiščih. Cilj je ohranitev poseljenosti kulturne krajine in razvoj območij z omejujočimi varstvenimi zahtevami.

(2) Varuje se tipično, značilno kulturno in naravno krajino, ki ustvarja prepoznavnost prostora, kulturni in simbolni pomen ter doživljajsko vrednost krajine. Varuje se naravne elemente in ustvarjene danosti, predvsem strukturo kmetijskih zemljišč, gozdnih površin ter vodnega in obvodnega prostora, ohranja se kontinuiteto obdelovalnega vzorca ter krajinskega merila, ohranja se strukturno urejenost prostora.

(3) Varuje se raznolikost tradicionalnih krajinskih vzorcev in strukture, ki jih ustvarjajo, saj imajo veliko pričevalno vrednost ter upošteva kulturno pomembne pojavne oblike naravnih prvin (voda, reliefa, vegetacije), ki se jih ohranja oz. revitalizira (renaturira).

(4) Zagotovi se ohranitev zgradbe prostora, značilne poselitvene vzorce in podobne vidne kakovosti prostora. Ohranja se način povezave krajine z naselbinsko dediščino, ohranitev značilnega stika naselij in odprte krajine ter zgodovinski razvoj območja. Ohranja se značilno naselbinsko, krajinsko in arhitekturno tipologijo in morfologijo, vidno privlačne dele krajine, vedut oz. kvalitetnih pogledov na naselja ter s tem prostorsko oziroma vizualno integriteto dediščine. Na območjih, kjer je prisotna jasna krajinska zgradba, merilo prostora ali poudarjene krajinske kvalitete se zagotovi takšno rabo (primarna raba, drobno posestna struktura, poselitev v okviru meja naselij, brez večjih posegov v odprti krajini), ki te kvalitete ohranja in pri posegih ohrani merilo krajine in krajinske strukture.

(5) Zagotoviti se izvajanje ustreznih oblik dejavnosti, ki ustvarjajo ali ohranjajo kvalitetna razmerja v krajini ter predstavljajo prostorsko in časovno kontinuiteto, pospešuje se dejavnosti, ki pripomorejo k ohranitvi vrednot kulturnega in zgodovinskega okolja z dediščino ter omejuje ali preprečuje tiste, ki jih načenjajo,

(6) Na območjih izjemnih krajin se preprečuje zaraščanje, na območjih, kjer bi zaraščanje pomenilo izgubo velikega dela prepoznavnih kulturnih sestavin krajine, se spodbuja kmetijsko in drugo primerno rabo, s pomočjo katere se te kvalitete ohranja.

(7) Varuje se nacionalno pomembno območje krajinske prepoznavnosti (območje Gorjancev s Podgorjem), ki ga predstavljajo območja, za katere je značilna prisotnost kulturne dediščine in številne medsebojne, pogosto zgodovinske, povezave. Varuje se vsebinsko povezanost območja in njegov kulturno-zgodovinski pomen, ki ga obeležujejo ostanki zgodovinske poselitve in urejanja krajine ter objekti in obeležja zgodovinskih dogodkov, ki jih družba prepozna kot posebne vrednote.

(8) Za vsa degradirana območja (melioracije, goloseki, peskokopi, kamnolomi, regulacije, odlagališča) se izdelajo sanacijski načrti in izvedejo sanacije.

(9) V gozdove na pobočjih se praviloma ne posega, kadar je to potrebno, pa se prepreči možnost nastanka erozijskih žarišč in zagotovi čim manjšo vidnost posegov.

(10) Pri načrtovanju infrastrukturnih objektov ali drugih objektov, ki zahtevajo obsežne ureditvene posege v prostoru, se preprečujejo negativni vplivi in izberejo rešitve, ki najmanj prizadenejo prepoznavnost krajine.

36. člen
(razvojna območja kmetijstva)

(1) Možnosti za razvoj kmetijstva v občini je z vidika kvalitete zemljišč velika. Omejitve za razvoj intenzivnega kmetijstva predstavlja velik procent območij Natura 2000 ter EPO območij, ki naj bi to postala (skupaj 85 % površine občine). Intenziven razvoj kmetijstva je mogoč na vsem ravninskem območju, med reko Krko in Podgorjem. Spodbujajo se gospodarsko učinkovite oblike kmetovanja, ki bodo izkoristile ugodne razmere za kmetijstvo v osrednjem delu občine med reko Krko in Podgorjem. Ohranja se obstoječe kmetijske površine, razen v bližini naselij, kjer so določena območja širitve poselitve. Kmetijske površine se lahko združuje v večje komplekse, pri tem pa se zagotavlja ohranitev pomembnih prvin krajinske zgradbe – ohranitev gozdnih otokov, gozdnega roba, pasove obvodne vegetacije itd. Pri izvajanju komasacij kmetijskih zemljišč in drugih agrooperacij se upoštevajo značilnosti krajinskih vzorcev posameznih območij. Postavitev rastlinjakov in večjih kmetijskih objektov se predvidi na robovih naselij, najbolje na legah, ki vidno niso izpostavljene.

(2) Živinorejo se spodbuja v ravninskem delu občine, pri tem pa se večje farme seli na robove naselij s prednostno kmetijsko funkcijo. Konjerejo se spodbuja kot tradicionalno dejavnost, predvsem v smislu razvoja športa in turistične ponudbe.

(3) Po podatkih katastra dejanske rabe kmetijskih zemljišč (Ministrstvo RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano) je struktura območja občine naslednja:

RABA ZEMLJIŠČ	Površina (ha)
Njive in vrtovi	1892
Hmeljišča	38
Vinogradi	255
Intenzivni sadovnjaki	10
Ekstenzivni sadovnjaki	77
ostali trajni nasadi	0
Intenzivni travniki	1138
Ekstenzivni travniki	1099
Zemljišča v zaraščanju	26
Mešana raba zemljišč- kmetijska zemljišča in gozd	103
Gozd in ostale poraščene površine	4463
Pozidana in sorodna zemljišča	436
Odprta zemljišča brez ali z nepomembnim rastlinskim pokrovom	1
Vode	60
SKUPAJ	9599

(4) Kmetijsko dejavnost v občini se prednostno usmerja na območja z visokim pridelovalnim potencialom tal za kmetijsko rabo. Na območjih z visokim in dobrim pridelovalnim

potencialom tal za kmetijsko rabo, kjer ne veljajo posebne omejitve izvajanja dejavnosti zaradi varovanja okolja, se lahko izvajajo dejavnosti za posodabljanje kmetijske proizvodnje.

(5) V občini se spodbuja razvoj sonaravnega in ekološkega kmetovanja, ohranja se travniške sadovnjake, ekstenzivno travinje in travniške habitate. Preprečuje se zaraščanja kulturne krajine in ohranja estetsko vrednost krajin. Povečuje se konkurenčne sposobnosti kmetij in kvaliteto pridelane hrane, razvija se turizem v povezavi s kmetijstvom in dopolnilne dejavnosti na kmetijah.

(6) V območjih podeželskih naselij se zagotavlja potrebno sožitje med urbanimi in kmetijskimi funkcijami in sicer tako, da imajo kmetijske funkcije prednost pred drugimi. Če je le mogoče, se zagotovi možnost širjenja kmetij, v kolikor to ni mogoče, pa se zagotovi prostor za selitev kmetijskih objektov ali celih kmetij. Grajeno območje razvojno perspektivne kmetije se poveča, če to terja velikost ali proizvodna usmeritev kmetije, usmeritev v obrt, kmečki turizem ali če se gradi nova stanovanjska zgradba za potrebe družine tega kmetijskega gospodarstva.

(7) Če se izvajajo zemeljska dela (rigolanje in poglobljanje terena) na geološki naravni vrednoti, se o delih predhodno seznanijo pristojno službo, da se opravi občasno spremljanje stanja z namenom pravočasnega odkritja fosilov. Če se zaradi neodločljivega posega na kmetijska zemljišča predvideva poškodovanje ali uničenje fosilov in ni mogoče zagotoviti njihovega in-situ varstva, le-te pristojna služba ustrezno dokumentira, za fizično prestavljive naravne vrednote pa izvede ukrepe ex-situ varstva. Na botaničnih in zooloških naravnih vrednotah se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin. Na naravni vrednoti, kjer se rastišče vzdržuje s tradicionalno kmetijsko rabo se način in količina gnojenja ne spreminjata, na rastišča se ne vnaša mineralnih gnojil, pri času košnje se upošteva življenjski cikel rastlin, po možnosti se kosi po semenitvi, intenzivnosti paše se ne povečuje. Na območju zooloških, botaničnih in ekosistemskih naravnih vrednot in znotraj Posebnih varstvenih območjih se sestave biocenoze in zoocenoze ne spreminja z naseljevanjem rastlin in živali tujerodnih vrst, prav tako se v ta območja ne vnaša gensko spremenjenih organizmov.

(8) Na območjih kmetijskih zemljišč se ukrepi za urejanje kmetijskih zemljišč prednostno izvajajo na najboljših kmetijskih zemljiščih v okviru območja intenzivnega razvoja, lahko pa tudi na drugih kmetijskih zemljiščih in v območju razvoja turizma in vinogradništva, vendar po predhodni izdelavi podrobnih strokovnih podlag. Ob izvajanju ukrepov se preprečuje pretirano fragmentacijo, nastajanje erozijskih procesov, upošteva naravne lastnosti tal in njihov potencial za kmetijsko in gozdarsko proizvodnjo.

(9) Na območjih kmetijskih zemljišč se ohranja mokrotne habitatne tipe jelševja, vrbovja in šašev ob pritokih in odvodnih kanalih na območju varovanja naravnih danosti reke Krke. Ohranja se ekstenzivna kmetijska raba na poplavnih ravninah. Ne izvaja se posegov, ki bistveno spreminjajo vodni režim v tleh. Ohranja se površine ekstenzivnih sadovnjakov. Pri umeščanju objektov na robovih naselij se ohrani povezanost ekstenzivnih sadovnjakov s kmetijskimi površinami v zaledju. Ohranja se tudi druga območja z visoko biodiverzitetjo, zlasti vodne in obvodne habitatne tipe (vodotoki, stoječe vode, obrežni pasovi, gozdni otoki v kmetijski krajini, ohišnice).

(10) Prednostna območja za kmetijsko pridelavo so na osnovi trenutnih analiz in predvidenih strukturnih sprememb v kmetijstvu ravninska območja z njivami v okviru Šentjernejskega polja (pas od Draškovca preko Gomile, Drame, Roj do Šentjakoba in Ostroga, Groblje do naselitvenih mej Šentjerneja, do Razdrtega in Draškovca), ravninski njivski pas ob strugi Hrastovskega potoka (od Dol. Mokrega Polja preko Gor. Mokrega Polja do Zapuž, Gor. Stare vasi, Loke do Gradišča), vinogradniška območja opredeljena v prvo vinogradniško lego (Bičevje, Tolsti vrh, Nova gora, Stražnik, Vratno, Pleterski hrib, Drča, Vrbovce ter Mali in

Veliki Ban, Tišnica, Ivanj dol, Mihovo, Gor.Vrhpolje, Škrivno) in posamezna območja predvidenih individualnih širitev kmetij z namenom intenziviranja kmetijske pridelave.

*37. člen
(razvojna območja vinogradništva)*

(1) V občini so za vinogradništvo primerna zemljišča, ki ležijo na nadmorski višini od 230 do 500 m, so nagnjena in imajo ugodno lego (J, JV, JZ). Ta zemljišča so večinoma nezanimiva za ostalo kmetijsko rabo zaradi manjše donosnosti, omejene možnosti strojne obdelave ipd., zato vinogradniška raba v veliki meri zagotavlja obdelanost teh površin in s tem ohranjanje kulturne krajine. Za pridelavo sadja so ob primerni tehnologiji in izbiri sadnih vrst, razen na oglajenih tleh na poplavnem območju ob Krki, primerne površine na celotnem območju občine.

(2) Na podlagi redefinicije vinogradniških in sadjarskih leg (Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto 2005) so območja razporejena v:

- prvo kategorijo vinogradniških leg, kamor so opredeljeni vinogradi nad spodnjo mejo 220 m nmv,
- drugo kategorijo, kamor so uvrščene lege nižje od 220 m nmv, z lego bolj proti severu,
- tretjo kategorijo, kamor so uvrščene tradicionalne vinogradniške lege, ki ne sodijo v eno izmed prejšnjih leg zaradi potreb občanov po ljubiteljskem vinogradništvu, torej pridelavi vina za njihove lastne potrebe.

(3) Koncept razvoja vinogradništva določa načelno shemo namembnosti in velikost objektov v območjih in s tem usmerja razvoj k večji prepoznavnosti in racionalnosti prostora. Kot izhodiščni center razvoja vinogradništva je ob prenovi in revitalizaciji, predlagan grad Prežek (vinska klet, dvorana za degustacijo ipd.).

(4) Intenzivni razvoj vinogradništva v povezavi s turizmom pomeni najbolj odprta merila za razvoj turizma, torej gradnjo turističnih kapacitet v sklopu vinogradniškega turizma (vinotoč, vinska klet, zidanica kot možnost oddaje za nočitve gostom). Objekti so v tem območju lahko večjih dimenzij, vendar se gradijo na manj izpostavljenih legah in so vezani na večjo produkcijo vina oz. večje površine vinograda. Ta območja so povezana z vinskimi cestami in dopolnjujejo ostalo turistično ponudbo v občini.

(5) Gospodarski razvoj vinogradništva se predlaga v območjih boljših vinogradniških leg, ki se ne navezujejo na glavne prometne osi tega prostora. Objekti so lahko tudi večjih dimenzij, vendar le za potrebe gospodarstva, ne pa za turizem. Poudarek teh območji je v povečanju kvalitete grozdja in vina ter ohranjanju kulturne krajine.

(6) Razvoj s poudarkom na ohranitvi kulturne dediščine izpostavlja bogato kulturno dediščino, ki se ji podrejajo tudi novejši gospodarski objekti. V teh območjih je poudarek na prenovi dediščine in na njeni prezentaciji. Ta območja se povežejo v pomenske sklope in turistično ponudbo, tako s samostanom Pleterje in domačije v njegovi bližini (skansen) kakor tudi z razvojem kulture in turizma v turističnih razvojnih potencialih, ki jih predstavljajo Gracarjev Turn, grad Vrhovo in Prežek.

(7) Zadržan razvoj, prednostno za lastne potrebe se opredeli v tistih območjih, kjer je prisotnih več omejitvenih faktorjev za razvoj in večinoma v vseh tretjih območjih vinogradniških leg. V teh območjih gradnja večjih objektov ni smiselna, tako z gospodarskega stališča (v tretjih območjih), kakor tudi s stališča varovanja okolja, narave, naravnih virov, naravnih vrednot in kulturne dediščine. Obstoječi objekti se sanirajo, prenovijo, mogoče je gradnja novih, vendar le v manjših gabaritih in ob zadostni površini vinograda.

(8) Območje miru in tišine obsega širše območje samostana Pleterje in območje skupnosti Loyola na Apneniku. V teh območjih je razvoj zadržan. Gradnja gospodarskih objektov za individualno rabo ni smiselna, smiselna je prenova obstoječih objektov, predvsem objektov dediščine v območju.

(9) V območjih tretjih vinogradniških leg je smiselno ohranjati obdelane kmetijske površine. Graditev gospodarskih objektov naj bo v teh območjih omejena predvsem na obnovo in sanacijo (legalizacijo) obstoječih. Ker gre le za ljubiteljsko dejavnost, gradnja vinskih kleti in vinotočev tu načeloma ni primerna.

38. člen
(stavbna zemljišča v vinogradniških območjih)

(1) Predlog razvoja vinogradniških območij je opredeljen v kartografskem delu izvedbenega dela OPN in določa tista območja vinogradniških leg, kje je smiselno še postavljati gospodarske objekte za potrebe vinogradništva (in sadjarstva), pri čemer je velikost in namembnost objektov pogojena s konceptom razvoja vinogradništva iz prejšnjega člena. Ta območja se navezujejo tudi na obstoječo grajeno strukturo in se prednostno vežejo na smeri dostopa.

(2) V OPN so v okviru vinogradniških območij določena stavbna zemljišča in sicer za obstoječe objekte in za gradnjo novih, ki izhajajo iz razvojnih pobud občanov. Gostota vinogradniških objektov na posameznih vinogradniških legah je pogojena s površino pripadajočega vinograda, tako da je načeloma v območjih najboljših vinogradniških leg gostota manjša kot v območju drugih vinogradniških leg. V območju tretjih vinogradniških leg oz. območjih ljubiteljskega vinogradništva se objekti gostijo le izjemoma, poudarek je na prenovi in sanaciji obstoječih objektov.

(3) Na območju občine je v okviru redefiniranih vinogradniških območij iz drugega odstavka prejšnjega člena opredeljenih 340 ha površin, ki spadajo po trenutno veljavnem planskem aktu občine v naslednje osnovne namenske rabe:

osnovna namenska raba	površina vin območij po PUP (ha)
kmetijska zemljišča	332
gozdna zemljišča	5,5
stavbna zemljišča	2,5
vodna zemljišča	0,01
ostala zemljišča	1
skupaj:	340,0

(4) Bilanca površin v okviru vinogradniških območij je po katastru dejanske rabe kmetijskih zemljišč (vir: Ministrstvo RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano) naslednja:

šifra rabe	dejanska raba	površina (ha)
1100	njive in vrtovi	15,6
1211	vinogradi	153
1221	intenzivni sadovnjaki	0,2
1222	ekstenzivni sadovnjaki	14,4
1240	ostali trajni nasadi	0,7
1300	trajni travniki	96

1410	zemljišča v zaraščanju	2
1500	drevesa in grmičevje	3,1
2000	gozd	12
skupaj:		297,0

3000	pozidana in sorodna zemljišča	43
skupaj:		340,0

(5) Bilanca površin v okviru vinogradniških območij je po opredelitvi stavbnih zemljišč po podrobni namenski rabi površin naslednja:

oznaka	podrobna namenska raba	površina (ha)
G	območja gozdnih zemljišč	0,6
K1	območja najboljših kmet. zemljišč	232,8
K2	območja drugih kmet. zemljišč	70,1
VC	območja voda	0,01
skupaj:		303,51
A	površine razpršene poselitve	6,9
Av	površine vinogradniške poselitve	20,4
SK	površine podeželskega naselja	0,6
O	območja okoljske infrastrukture	0,09
PC	površine cest	8,5
skupaj:		36,49
skupaj:		340,0

39. člen (razvojna območja gozdarstva)

(1) Za občino je značilna velika gozdnatost, saj gozdovi pokrivajo slabo polovico občine (45,0%), to je 4.324 ha ozemlja (plan), oziroma 4.462 ha (kataster dejanske rabe). Po podatkih iz katastra dejanske rabe kmetijskih zemljišč je 25,68 ha območja občine v zaraščanju. Na območju občine gospodarita dve območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije, OE Novo mesto in OE Brežice. V občini je gozdni rezervat Ravna gora, gozd s posebnim namenom Kobile in Pragozd Gorjanci. V občini so varovalni gozdovi Pendirjevka, Kobile in Šentjernejsko polje.

(2) Namenska raba zemljišč v območjih, ki so zavarovana z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradi list RS, Št. 88/05, 56/07), je bila v OPN v celoti spremenjena v območja gozdov.

(3) Večina gozda v občini spada v območje prepletanja gozdarske in kmetijske dejavnosti. Raba gozdov, poseganje v gozdove ter gozdni prostor, potreben obseg gojenja in varstva gozdov, možna stopnja njihovega izkoriščanja ter pogoji za gospodarjenje z živalskim svetom morajo temeljiti na osnovi načel trajnosti, sonaravnosti in polifunkcionalnosti.

(4) Pri prostorskih ureditvah se upoštevajo funkcije gozdov, ki so določene in ovrednotene s stopnjami njihovega vpliva na gospodarjenje z gozdovi na kartah in popisih funkcij gozdov v gozdnogospodarskih načrtih v skladu s področno zakonodajo. Na strmih predelih je treba zagotavljati stalno pokritost tal z vegetacijo in uporabljati terenu primerno tehnologijo pridobivanja lesa in izgradnje prometnic. Na strmih pobočjih Gorjancev je treba uporabiti žično spravilo.

(5) Ohraniti je potrebno gozdne otoke in gozdne koridorje na obsežnejših kmetijskih površinah. Krčitev gozdnih otokov, ki so razglašeni kot varovalni gozdovi, je prepovedana. Izvajanje del v območjih s poudarjeno biotopsko funkcijo (gozdni otoki na Šentjernejskem polju), se prilagodi tako, da ne moti ptic pri gnezdenju, drugih živali pri paritvi in vzreji mladičev (čas od 1. marca do 30. junija).

(6) Zagotoviti je treba redno vzdrževanje košenic v strnjenih gozdovih in s tem preprečiti zaraščanje. Posebno pozorno je treba obravnavati krčitve gozdov v območju intenzivnega razvoja in območju varovanja naravnih danosti reke Krke, zlasti v primeru poseganja v obstoječi gozdni rob in v gozdne zaplate v kmetijski krajini. V območjih kulturne krajine, kjer je gozdnatost majhna (pod 10%), gozdov praviloma ni dovoljeno krčiti. pri izvedbi del na območju razglašeni varovalni gozdov morajo biti vsa dela izvedena v skladu z določili odlokov o razglasitvi varovanih gozdov,

(7) V gozdovih s posebnim namenom je prepovedano vsakršno gospodarjenje in poseganje v gozdove.

(8) Energetske objekte in naprave je treba umeščati v prostor tako, da se kolikor je mogoče upošteva značilne naravne prvine kot so gozdni rob, podnožje pobočij, reliefne značilnosti ter vidnost naselij in značilne vedute.

(9) Pri posegih na botanične naravne vrednote se združbo rastišča spreminja z izkrčenjem gozda oziroma posameznih dreves, s pogozditvijo, preoravanjem in podobno le toliko, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču. Na območju zooloških, botaničnih in ekosistemskih naravnih vrednot in znotraj Posebnih varstvenih območjih se sestave biocenoze in zoocenoze ne spreminja z naseljevanjem rastlin in živali tujerodnih vrst.

(10) V neposredni bližini naselij v območju intenzivnega razvoja je potrebno obseg gozdnih površin v največji možni meri ohraniti ter jih vpeti v zelene sisteme naselij s primernimi oblikami rekreacijske rabe.

(11) V območju razvoja vinogradništva in turizma naj se za kmetijstvo in poselitev posega v malodonosne gozdove, ki so nastali na opuščenih, zaraščajočih se kmetijskih površinah. Dopušča se krčitev gozdnih jezikov ob robovih vasi za potrebe obnove oz. revitalizacije odročnih vasi. Neposredno na gozdni rob je možno umestiti ureditve za potrebe rekreacije (športna igrišča,...) ali območja za posebne dejavnosti.

(12) V območju varovanja naravnih danosti Gorjancev se veliki kompleksi kakovostnih gozdov ohranijo v obstoječem obsegu, kakršnikoli posegi v ta prostor so nezaželeni. Preprečuje se vdor paše v osrednje predele velikih gozdnih kompleksov kot osrednjih življenjskih prostorov parkljaste divjadi in zveri, ki ji je treba zagotavljati ugoden življenjski prostor ter preprečiti kakršnokoli dejavnost, ki bi imela v tem pogledu negativen vpliv. Preprečuje se udor umazanih tehnologij v občutljiv kraški prostor.

(13) V vseh gozdovih, kjer so prisotna divja odlagališča se le te sanira oz. odstrani.

*40. člen
(razvojna območja turizma in rekreacije)*

(1) Občina Šentjernej ima velik potencial za razvoj turizma in pristočasnih dejavnosti zaradi visoke stopnje naravne ohranjenosti in ekološke ter prostorske pestrosti, ohranjene kulturne krajine, geografske lege, ki je zanimiva kot ciljna turistična točka, slikovite krajinske zgradbe ter velikega števila naravnih vrednot in kulturne dediščine.

(2) Na celotnem območju občine predvsem pa v območju razvoja turizma in vinogradništva se v primernih obstoječih in novih objektih uredijo nočitvene kapacitete s težnjo k dvigu kvalitete tovrstne ponudbe. Zagotavlja se pogoje za razvoj turizma višjega cenovnega razreda in kulturnih dejavnosti v obnovljenih podeželskih dvorcih in pristavah (Volavče, Vrhovo, Gracarjev Turn).

(3) V občinskem središču se vzpodbuja razvoj poslovnega turizma (obnova Recljeve domačije) in zagotavlja standardizirane športne objekte kot so hipodrom (konjereja in kasaške dirke), strelišče in podobno, ki bodo osnova oziroma so pogoj za mednarodne prireditve in s tem povezane turistične destinacije,

(4) Rekreacijske in športne aktivnosti v območju z naravovarstvenimi vsebinami se preusmerja na spoznavanje in doživljanje narave. Razvoj rekreacije v naravnem okolju (tek, kolesarjenje, konjenišstvo, vodni športi, pohodništvo...) se načrtuje v sodelovanju z Zavodom Republike Slovenije za varstvo narave, ki evidentira naravovarstvene vsebine primerne za vključitev v turistično ponudbo, rekreacijske in športne aktivnosti. V območjih z naravovarstvenimi vsebinami, se izvajajo takšne športne in rekreacijske aktivnosti, zaradi katerih se bistveno ne spreminjajo fizične lastnosti naravnih vrednot in ni motena njihova vidna podoba. Uredi se kolesarske in druge, predvsem tematske poti, mostove, galerije, razgledišča, počivališča, igrala, ob upoštevanju in varovanju območij z naravovarstvenimi vsebinami in s težnjo po ohranitvi njihove vidne podobe.

(5) Reka Krka zaradi slabše kakovosti (2 – 3 razred) in manj ugodnih temperatur nima velikega potenciala za razvoj kopališkega turizma, je pa možno čolnarjenje, ribolov, pohodništvo, jahanje in kolesarjenje, vendar ob upoštevanju določil varstva narave in voda ter ob upoštevanju, da je to območje strateško predvideno kot območje varovanja naravnih danosti.

(6) Izmed naravnih danosti je kot pohodniška in izletniška destinacija pomembno območje Gorjancev (Trdinov vrh, Miklavž, Gospodična), kjer je poleg pohodništva mogoče razvijati tudi gorsko kolesarjenje in konjenišstvo. Na tem območju se uredi jahalne poti s privezi in zavetji za konje. Uredi se učne poti, med drugim tudi arheološko učno pot. Razvija se individualni izletniški turizem z možnostjo prenočevanja v planinskem domu na Miklavžu, kjer se uredi tudi širši rekreacijski prostor. Športne in javne površine se uredi tudi v nekaterih kamnolomih predvidenih za sanacijo in sicer ob naseljih Tolsti Vrh in Javorovica.

(7) Podgorje je pomembno za razvoj podeželskega turizma z dodatno ponudbo ob vinskih cestah, trženjem kulturne krajine in stavbne dediščine. V območju razvoja turizma in vinogradništva se popularizira in opremlja vinske ceste z zagotavljanjem kvalitetnih gostinskih storitev (prenova gradu Prežek). Na celotnem območju občine se pospešuje turizem na kmetih in sicer s spodbujanjem razvoja turističnih kmetij, vzpostavitvijo turistične ceste, vzpostavitvijo povezav med kmečko, lovsko in ribiško ponudbo, ureditvijo kmetij, hiš, dvorišč in fasad, prodajaln domačih pijač, izdelkov domače obrti, sadja, mesa, zelenjave, ureditvijo osrednjih vaških prostorov, ureditvijo zidanic, vinske ceste, vinotočev itd.

(8) Razvoj turizma v občini je odvisen od celovite ureditve turističnih zanimivosti (oglasne table, urejenost okolja), ustrezne ureditve turistično informacijske pisarne v Šentjernej ter pisnih predstavitev znamenitosti, predvsem pa od kvalitetno oblikovanega celovitega turističnega proizvoda.

(9) Izvirne turistične produkte občine se vključi v destinacijo bližnjih zdravilišč in drugih turističnih centrov (Šmarješke Toplice, Čateške Toplice, Dolenjske Toplice, Otočec) ter širše Dolenjske, razvoj turizma občine se tako poveže s sosednjimi občinami in tudi s sosednjo državo Hrvaško.

41. člen (razvojna območja mineralnih surovin)

(1) V občini sta dva pridobivalna prostora (PP) za katere je država podelila rudarsko pravico za gospodarsko izkoriščanje mineralnih surovin (smernice za pripravo strategije prostorskega razvoja Občine Šentjernej, Geološki zavod Slovenije, Ljubljana, april 2005) in sicer:

- Cerov Log, kjer je koncesionar podjetje CGP d.d. Novo mesto, surovina tehnični kamen. Dolomit, koncesija je izdana za dobo 15 let, letno pa proizvedejo 1.4 mio ton materiala v razsutem stanju po podatkih za leto 2004.
- Polhovica- Prapreče, koncesionar podjetje Kremen d.d., Novo mesto, surovina je kremenov pesek, koncesija je dana za 20 let, letno pa proizvedejo 195 t materiala v razsutem stanju po podatkih za leto 2004.

(2) Eno nahajališče mineralnih surovin je potencialno zanimivo v smislu pridobivanja mineralne surovine v obstoječem občasno aktivnem kamnolomu in sicer Jesenovski jarek na Gorjancih (tehnični kamen-dolomit), vendar se v osnutku OPN ne predlaga njegovo izkoriščanje.

(3) Ostali kamnolomi v občini nimajo ustreznih dovoljenj in je zanje predvidena sanacija v območjih: Sončnik, Golobnica-a, b, Vrhovski boršt, Ustraški boršt, Cerov Log-a, Mihovo, Javorovica, Pogrošnik in Peščenski jarek.

(4) V kamnolomih, ki nimajo dovoljenj, se kope sanira s povrnitvijo v naravno stanje ali sekundarni biotop. Sanacija območij, ki so opredeljene kot naravna vrednota in so se na njih pridobivale mineralne surovine, se izvaja tako, da se v čim večji možni meri ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Naravno vrednoto se ohranja vidno in dostopno.

(5) V kamnolomih v bližini območij naselij, se kope sanira v smislu prostora za rekreacijo (Sončnik) oz prireditvenega prostora (Javorovica).

(6) Izkoriščanje dolomita v Cerovem Logu stremi k optimizaciji pridobivanja in sprotni sanaciji, po preteku koncesije, pa k dokončni sanaciji in zaprtju območja. Ob izkoriščanju kamnoloma naj se ohranja naravno stanje potoka Pendirjevka.

(7) Pri pridobivanju mineralnih surovin, raziskovanju ali sanaciji območij pridobivanja mineralnih surovin se opravi občasno spremljanje stanja z namenom pravočasnega odkritja novih kvalitiet naravne vrednote. V primeru, ko se zaradi neodložljivega posega, predvideva poškodovanje ali uničenje naravne vrednote in ni mogoče zagotoviti njenega in-situ varstva, se le-to ustrezno dokumentira in za fizično prestavljive naravne vrednote izvede ukrepe ex-situ varstva.

(8) Vegetacijo na naravni vrednoti se lahko odstrani v primeru, da se s tem omogoči dostop, izboljša vidnost ali prepreči vpliv rastlinstva na vrednoto. Vibracije zaradi eksplozij ali iz drugih virov smejo biti tolikšne, da bi lahko ogrozile stabilnost naravne vrednote.

42. člen
(območja varstva kulturne dediščine)

(1) V Občini Šentjernej je evidentiranih 157 prostorsko relevantnih enot kulturne dediščine (smernice varstva kulturne dediščine za pripravo SPRO občine Šentjernej – Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE NM – april 2005). Statusa kulturnega spomenika državnega pomena v občini Šentjernej trenutno nima še nobena enota dediščine, na preliminarnem seznamu enot, ki naj bi jih zaradi izjemnih kakovosti razglasili za kulturni spomenik državnega pomena pa je uvrščenih 7 enot in sicer:

1. Hrastje pri Šentjerneju – Gracarjev Turn (EŠD 158)
2. Groblje pri Prekopi – Arheološko območje Groblje (EŠD 172)
3. Pleterje – Muzej na prostem (EŠD 527)
4. Pleterje – Kartuzjanski samostan (EŠD 528)
5. Šentjernej – Cerkev sv. Jerneja (EŠD 2433)
6. Dolenja Stara vas – Cerkev sv. Frančiška Ksaverija (EŠD 2439)
7. Drama – Območje srednjeveškega mesta Gutenwerth (EŠD 8614)

(2) Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru je eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih. Prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube dediščinskih lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije.

(3) Dediščina je obravnavana kot dejavnik kvalitete prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za doseg prostorsko uravnoteženega razvoja.

(4) V območjih naselbinske dediščine, kulturne krajine in območjih arheološke dediščine se zagotovi celostno ohranjanje kulturne dediščine.

(5) Razvija se prostorske mehanizme zaustavljanja negativnih trendov upadanja števila enot kulturne dediščine in njihovega propadanja. Zavrla bo propadanje in rušenje stavbne profane dediščine na podeželju, ki predstavlja najbolj ogroženo zvrst dediščine, predvsem stare kmečke hiše in domačije.

(6) Vzpodbujajo se vzdrževanje in obnovo dediščine ter preprečevala njeno ogroženost, vzpodbujala bo obnovo grajskih stavb (Gracarjev Turn, Prežek, Vrhovo, Volavče), katerih ohranitev je izrednega pomena za identiteto in kulturno zgodovino občine in kljub slabemu trenutnemu stanju predstavljajo neizkoriščen potencial.

(7) Vse cerkvene stavbe se še naprej vzdržuje, vso pozornost se nameni tudi njihovi opremi, njenemu ohranjanju in vzdrževanju. Ohranja se prostor, vezan na cerkvene stavbe in ruševini dveh cerkva in sicer cerkve sv. Jere na Trdinovem vrhu in cerkve sv. Danijela pri Tolstem Vrhju.

(8) Razvojne dejavnosti se poveže z aktivno revitalizacijo objektov dediščine; nekatere cerkve se lahko poveže v turistično ponudbo in sicer: cerkev sv. Frančiška Ksaverija v Dolenji Stari

vasi, Marijino cerkev v Šmarju, srednjeveške poslikave v cerkvi sv. Urbana v Gorenjem Vrhpolju in druge.

(9) Na območjih arheološke dediščine, ki je ogrožena neposredno - gre za enote arheološke dediščine, ki se nahajajo znotraj današnjih naselbinskih sklopov (Mihovo, Groblje pri Prekopi) se morebitne posege v prostor izvaja ob vednosti in pod nadzorom varstvene stroke v skladu s področno zakonodajo.

(10) V smislu turistične rabe se sanira in arheološko prezentira tloris srednjeveške cerkve na območju srednjeveškega trga Gutenwerth (EŠD 8614) v Drami pri Šentjerneju. Prezentira se arheološka najdišča znotraj arheološkega območja Mihovo ob Vlaški poti na Gorjancih (Zidan gaber, Gradec nad Mihovim, Camberk, itd.) in vzpostavi arheološke poti po znanih arheoloških lokacijah,

(11) Vzdržuje se memorialno dediščino v območju Javorovice in zaustavi stihijsko pozidavo v okolici spomenika.

(12) Ohranja in vzdržno razvija se krajinska območja s prepoznavnimi značilnostmi kulturnega in simbolnega pomena, ki so pomembna na nacionalni ravni – Podgorje (POKD 12); V vinogradniških območjih, ki so vsa praviloma na izpostavljenih oz. vidnih lokacijah, se ohranja podoba tradicionalne kulturne krajine kjer je še prisotna, drugod se območja sanira v smislu tradicionalne krajine. Arhitekturne in krajinske ureditve na območjih kompleksnega varstva kulturne krajine Gorjanci – Podgorje in Otočec se oblikuje v skladu s tipološkimi značilnostmi teh območij.

43. člen

(območja varstva naravnih vrednot)

(1) Zavarovana območja v občini so naravni spomeniki Gorenje Vrhpolje – lipa (Lipa pri cerkvi sv. Urbana), Gorenje Vrhpolje – lipa (Vaška lipa), Minutnik, Ravna gora – pragozd (Pragozd Ravna gora) in Vajndol - nahajališče fosilov (Vajndol), ki so bili zavarovani z Odlokom o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Novo mesto (Uradni list RS, št. 38/92). Na območju občine Šentjernej se nahajajo 4 ekološko pomembna območja: Gorjanci, krakovski gozd, Krka-reka in Šentjernejsko polje. Na območju občine Šentjernej je 5 posebnih varstvenih območij (območja NATURA 2000) razglašeni z Uredbo: Krakovski gozd - Šentjernejsko polje, Gorjanci – Radoha, Žerjavinski potok, Krka in Krakovski gozd. Na območju občine so nekatera območja predlagana za zavarovanje, številne naravne vrednote ter pričakovane naravne vrednote, evidentirani so elementi biotske raznovrstnosti.

(2) Na območju zavarovanih naravnih vrednot se upošteva varstvene režime odloka o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Novo Mesto (Uradni list RS, št. 38/92) in usmeritve PIP.

44. člen

(splošne usmeritve za varstvo naravnih vrednot in habitatnih tipov)

(1) Z naravnimi vrednotami se ravna tako, da se ne ogrozi njihov obstoj, posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti. V vplivno območje naravnih vrednot se ne umešča objektov.

(2) Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.

(3) Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču.

(4) Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje.

(5) Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.

(6) Na območjih pričakovanih naravnih vrednot se o najdbah obvešča pristojno službo in se ji omogoči spremljanje stanja.

(7) Posegi in dejavnosti na območjih habitatnih tipov se načrtujejo in izvajajo tako, da se habitatni tipi ohranjajo v ugodnem stanju in da je njihov neugoden vpliv čim manjši in v obsegu, da se v kar največji možni meri ohranja ali večja naravna razširjenost habitatnih tipov in območij, ki jih posamezni habitatni tip znotraj te razširjenosti pokriva, da se v kar največji možni meri ohranjajo specifična struktura habitatnega tipa in naravni procesi ali ustrezna raba v skladu z varstvenimi cilji, da se ohranja ugodno stanje za te habitatne tipe značilnih rastlinskih in živalskih vrst v skladu z varstvenimi cilji iz predpisov, ki urejajo varstvo zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst.

(8) Pred odločitvijo o prostorskih ureditvah in rešitvah, ki se nanašajo na območja s predvidenimi spremembami rabe prostora oziroma razmestitvijo dejavnosti v prostoru, je treba ugotoviti prisotnost habitatnih tipov in njihovo stanje ohranjenosti.

(9) Spodbuja se razvoj dejavnosti, ki prispevajo k vzdrževanju tradicionalne kulturne krajine z mejicami in sadovnjaki, ohranja se obseg površin negozdnih habitatnih tipov v območju.

45.

(podrobne usmeritve za varstvo drevesnih naravnih vrednot)

(1) Vej, listov, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu. Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debela ali rastišča oz površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov. Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.

(2) Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav. V primeru, da drugih prostorskih možnosti ni, se manjše objekte, kot so odri, kioski, spominska obeležja, vodnjaki, svetilke,

klopi in podobno, postavlja v primerni oddaljenosti na način, da se ekološke razmere na rastišču ne spremenijo ter da je njena vidna podoba čim manj spremenjena. Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritrjuje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.

(3) Znanstveno-raziskovalno poseganje ali poseganje pred sanacijo za ugotovitev stanja drevesa (jemanje lesnih izvrtkov ali vzorcev iz debla, vej, korenin) se izvaja tako, da se s posegom ne poslabša zdravstveno stanje drevesa.

46.

(podrobne usmeritve za varstvo ekološko pomembnih območij)

(1) Pri načrtovanju prostorskih ureditev in urejanja ter rabe naravnih dobrin se ohranja ali dosega ugodno stanje tistih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov, zaradi katerih je ekološko pomembno območje opredeljeno.

(2) Na ekološko pomembnih območjih se v primeru obstoja alternativnih možnosti prostorske ureditve ne načrtujejo, če se zaradi njihove izvedbe lahko bistveno poslabša ugodno stanje habitatnih tipov ali vrst, zaradi katerih je ekološko pomembno območje opredeljeno, v drugih primerih pa se načrtujejo tako, da je njihov neugoden vpliv čim manjši.

(3) Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena. Pri izvajanju teh posegov in dejavnosti, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

47. člen

(podrobne usmeritve za varstvo posebnih varstvenih območij -območij Natura 2000)

(1) Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, ohranja ustrezne lastnosti abiotičnih in biotičnih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo, ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali, ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

(2) Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši. Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja, rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

(3) Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

48.

(območja varstva voda)

(1) Največji vodotok v občini je Krka s pritoki Pendirjevko in Kobilu. Krka predstavlja severno mejo občine in le v manjšem delu prečka občino. Sodi v 2-3 razred in je dokaj ohranjena glede morfoloških značilnosti vodnega in obvodnega prostora, saj v preteklosti razen posamičnih, prostorsko omejenih ureditvenih posegov (zaščita brežin pred erozijo) ni bila preoblikovana.

(2) Zaradi zagotavljanja varnosti pred visokimi vodami na kmetijskih površinah so bili na nekaterih vodotokih v preteklosti izvedeni regulacijski posegi v Kobilu (melioracija Šentjernejskega polja) in Pendirjevko. Za zmanjšanje razvrednotenij, ki so bila povzročena z regulacijami, je bila pred leti na Kobilu izvedena sanacija dela tega potoka. Na reguliranih delih obeh vodotokov se omogoči izboljšanje njihovega hidromorfološkega stanja.

(3) V občini se zagotavlja varstvo voda v smislu trajne ohranitve kemijskega in ekološkega stanja ter obnovljivosti naravnega vira, zagotavlja se varstvo ekološkega, krajinskega in doživljajskega pomena v krajini vključno z varstvom kvalitetnih posegov človeka (mlinščice).

(4) Podzemno vodo in vodne vire se varuje tako, da se dejavnosti ter poselitev usmerjajo v prostor najmanjše ranljivosti in se kvaliteta podzemnih voda ali vodnih virov ne poslabšuje in ne zmanjšuje njihova količina. Prostorske ureditve in dejavnosti, ki niso vezane na vodo se umešča izven območij, kjer je voda stalno ali občasno prisotna, ter v ustreznem odmiku, tako da se na priobalnem zemljišču ohranjata nepozidanost in javna dostopnost. V delih kjer se za potrebe rekreacije organizira dostop do reke Krke, se ne spreminja morfoloških značilnosti reke.

(5) Za premoščanje vodnih območij se zagotavlja take ureditve, ki ne povzročajo dodatne poplavne ogroženosti in ne poslabšujejo stanje voda in vodni režim.

(6) Na reguliranih površinskih vodah se z ustreznimi ukrepi omogoči izboljšanje njihovega hidromorfološkega stanja oz. vzpostavljanje krajinsko ekološke in strukturne vloge voda v krajini, kadar to ni v nasprotju z zagotavljanjem poplavne varnosti.

(7) Ohranjajo se retenzijske sposobnosti območij in zagotavlja njihova ponovna vzpostavitve, če je to mogoče. Kadar je izkazan javni interes, je spreminjanje obsega retenzijskih površin ali vodnega režima možno le ob ustrezni nadomestitvi teh površin in izvedbi izravnalnih ukrepov, ki zagotavljajo, da se ne poslabšujeta vodni režimi in stanje voda.

(8) V sodelovanju z jamarskim društvom in pristojnim zavodom za varstvo narave se pristopi k čiščenju jame Poganščica (naravna vrednota: ident. Št. 46341)

49. člen

(območja za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami)

(1) Pri načrtovanju v prostoru občine se upoštevajo potencialna tveganja in dejavnosti razmešča v prostor izven območij potencialnih nesreč, upravlja primarne dejavnosti v

nevarnih in ogroženih območjih ter nadzoruje aktivnosti, ki bi lahko povzročile naravne in druge nesreče. V poplavnih in erozijskih območjih z zahtevnejšimi proti-erozijskimi ukrepi, se ne načrtuje večjih območij poselitve, širitve naselij v teh območjih se dovoli le izjemoma, če gre za lastne potrebe obstoječih domačij.

(2) Celotno poplavno območje reke Krke je v strateškem razvojnem konceptu občine območje varovanja naravnih danosti. Na poplavnem območju so prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda .

(3) Prostorski razvoj na vseh, zlasti pa na ogroženih in varstvenih območjih po predpisih o vodah, se načrtuje v skladu z omejitvami zaradi naravnih in drugih nesreč ter varstvom voda. Na ogroženih območjih se omogoči varne življenjske razmere s sanacijo žarišč naravnih procesov in z omejevanjem razvoja, sorazmerno s stopnjo nevarnosti naravnih procesov, ki lahko ogrožajo človekovo življenje ali njegove materialne dobrine. Območja, kjer ni bivališč ali ekonomsko učinkovitih gospodarskih dejavnosti, se prepušča naravni dinamiki. V ogroženih območjih se ne načrtuje nove poselitve, infrastrukture oziroma dejavnosti ali prostorskih ureditev, ki bi lahko s svojim delovanjem povzročile naravne nesreče ali povečale ogroženost prostora,

(2) Povečane požarne ogroženosti v občini Šentjernej ni, vendar se pri načrtovanju prostora predvidi dovolj velik odmik objektov od gozdne meje, v naseljih in območjih industrije pa se izvede, obnovi oz. vzdržuje hidrantno omrežje.

(3) Občina Šentjernej se nahaja v coni potresne ogroženosti, kar pomeni, da morajo biti objekti ustrezno protipotresno grajeni.

50. člen *(območja zaščite in reševanja)*

(1) Občina bo zagotovila občinske načrte zaščite in reševanja v fazi predloga OPN.

51. člen *(območja za potrebe obrambe)*

(1) Zasnova območij za obrambo je označena na karti VII strateškega dela OPN in sicer obsega območje Trdinovega vrha, kot območje za potrebe obrambe.

(2) Območje, ki ima zaradi svojih posebnih lastnosti strateški pomen za obrambo države, se ohranja praviloma v primarni gozdni ali kmetijski rabi.

(3) Razvoj obrambnih dejavnosti vključuje prilagajanje obstoječe vojaške infrastrukture novim potrebam, pri čemer je treba pri načrtovanju prenove in novogradnje infrastrukture za potrebe obrambnih dejavnosti še posebno pozornost nameni prostorski umestitvi, zmanjševanju vplivov na okolje ter zagotavljanje potrebnih odmikov od kulturnih spomenikov in naravovarstveno pomembnih območij.

(G) Usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč

52. člen (namenska raba zemljišča)

(1) Namenska raba zemljišč naj omogoča sočasnost rabe medsebojno skladnih dejavnosti, predvsem tistih, ki se med seboj dopolnjujejo in ne slabšajo bivalnega, delovnega in drugega okolja. Monofunkcionalnost posameznih delov naselij se ne vzpodbuja. Namenska raba zemljišč je ob upoštevanju področnih predpisov določena glede na fizične lastnosti prostora in predvideno rabo. Pri določitvi namenske rabe so upoštevane tudi opredelitve iz razvojnih pobud občanov ter strokovnih podlag. V vseh naseljih je predlagana podrobnejša namenska raba zemljišč in sicer tudi v območjih predlaganih širitev poselitve.

(2) Namenska raba veljavnega planskega akta je bila pred izdelavo osnutka OPN-ja prilagojena novemu digitalnemu katastrskemu načrtu, izločene so bile površine vodotokov in cest, pri čemer je bilanca osnovne namenske rabe sledeča:

OSNOVNA NAMENSKA RABA	ha
stavbna zemljišča	497
kmetijska zemljišča	4.678
gozdna zemljišča	4.190
vodna zemljišča	146
ostala zemljišča	92
skupaj:	9.603

Od 4678 kmetijskih zemljišč je 4293 ha najboljših kmetijskih zemljišč in 385 ha drugih.

(2) Bilanca po širitvah poselitve, opredelitvi stavbnih zemljišč v vinogradniškem območju občine, vključitvi tehničnih popravkov v območja poselitve, opredelitvi urbanih zelenih površin, opredelitvah območij urbanističnih načrtov ter novih območji gospodarske infrastrukture je sledeča:

osnovna namenska raba	ha
stavbna zemljišča	775,6
kmetijska zemljišča	4.413
gozdna zemljišča	4177,2
vodna zemljišča	146,6
druga zemljišča	91,7
skupaj	9.603

(H) Usmeritve za določitev prostorskih izvedbenih pogojev

53. člen (prostorski izvedbeni pogoji)

(1) Prostorski izvedbeni pogoji določajo podrobne pogoje glede namembnosti posegov v prostor, njihove lege, velikosti in oblikovanja, pogoje priključevanja objektov na gospodarsko javno infrastrukturo in grajeno javno dobro, merila in pogoje za parcelacijo, pogoje celostnega ohranjanja dediščine in narave, varstva okolja in naravnih dobrin ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter pogoje varovanja zdravja ljudi.

(2) Prostorski izvedbeni pogoji so opredeljeni po naseljih in enotah urejanja prostora ter po posameznih podrobnih namenskih rabah. Pri tem smiselno sledijo podzakonskim aktom, saj je zaradi majhnega merila naselij in občinskega središča tudi nabor dejavnosti v posameznih rabah kot jih določajo podzakonski akti manjši in primeren merilu naselij.

(3) Za območja razpršene poselitve in razpršene gradnje so prostorski izvedbeni pogoji določeni posebej za vinogradniška območja in posebej za območja ob naseljih.

(I) Zasnova prostorskega razvoja Šentjerneja

54. člen (izhodišča)

(1) Urbanistični načrt Šentjerneja (v nadaljnjem besedilu UN Šentjernej) temelji na izhodiščih in ugotovitvah strokovnih podlag za urbanistično zasnovo Šentjerneja, ki so bile izdelane v okviru priprave SPRO Šentjernej. Območje urbanističnega načrta obsega območje urbanega središča, ki ga določajo površine strnjenih stavb in gradbeno inženirskih objektov različnih namembnosti s pripadajočimi površinami za njihovo uporabo, zelenimi površinami v naselju, vodnimi površinami, zemljišči predvidenimi za razvoj naselja ter kmetijskimi in gozdnimi površinami znotraj naselja. Območje urbanističnega načrta zajema celotno območje naselja Šentjernej in dele naselij Dobravica, Vrh pri Šentjerneju, Roje in Šmalčja vas.

55. člen (koncept razvoja dejavnosti)

(1) Prostorski razvoj naselja Šentjernej temelji na konceptu intenzivnega razvoja celotne občine, in predvideva razvoj občinskega središča v smislu središča regionalnega pomena. Ob tem je treba ohranjati identiteto naselja in varovati tipično kulturno in naravno krajino v njegovi okolici. V naselju je treba zagotoviti nova območja za stanovanjsko gradnjo po ekonomsko sprejemljivih cenah in s tem zajezi reševanje stanovanjskega problema v zidanicah in posledično razpršeno gradnjo ter demografski padec. Treba je zagotoviti dovolj velike površine za razvoj obrti in obstoječe proizvodne dejavnosti ter ustrezen prostor za razvoj storitev. Zelo pomemben je tudi ustrezen razvoj intelektualnih storitev, ki bodo povezane s proizvodnjo, turizmom ali pa bodo nudile prebivalstvu višjo raven kvalitete bivanja. Šentjernej je treba razvijati kot izhodiščno točko razvoja turizma v občini. Urediti je treba prenočitvene kapacitete, povečati dostopnost do informacij o ponudbi in se povezati s ponudbo v sosednjih občinah. Razvijati je treba konjeniški šport, pri čemer se hipodrom preseli na drugo lokacijo, ki

bo omogočila razvoj dejavnosti v skladu z evropskimi standardi. V okviru hipodroma je treba urediti tudi galopersko progo in poligon za dresuro konj. V smislu razvoja naselja kot sejemskega mesta s tradicijo, je programsko izhodišče tudi širitev območja za sejemske dejavnosti.

56. člen
(koncept prometne infrastrukture)

(1) Koncept je zastavljen glede na novo predlagano prometno povezavo in sicer obvozno cesto na severu naselja, ki predstavlja novo horizontalno os prostora. Zastavljena je dolgoročno v širšem prostoru občine, kot regionalna povezava (prometna povezava vzporedna avtocesti), nanjo se vežejo programi, ki so regionalnega pomena. V prvi fazi se prečno povezuje z regionalno cesto med Dobravico in Šentjernejem, kasneje je predviden njen zahodni krak nad grajeno strukturo naselij Dobravica in Gorenja Brezovica.

57. člen
(koncept prostorskega razvoja)

(1) Koncept prostorskega razvoja naselja Šentjernej sledi zakonitostim notranje strukture naselja in novi prometni povezavi kot severni razvojni osi naselja. V konceptu je predlagana nova lokacija hipodroma in sicer lokacija SV vstopa v naselja s strani AC. V obravnavanem območju gre za manj kvalitetno kmetijsko zemljišče, saj je to območje saniranja gramoznic. Lokacija je dobro dostopna do cestnega omrežja in leži blizu vpadnice v naselje, lega območja je atraktivna in nudi takojšnje informacije o dogajanju, lokacija je blizu središča in zelenih površin, gre za veliko prosto odprto površino, ki jo razvoj take dejavnosti tudi zahteva in je ključni razlog za predlog prestavitve trenutno delujočega hipodroma.

(2) Vstop v naselje iz severne strani je tako najpomembnejši v naselju, saj je to tudi vstop v novi športni center občine. To je tudi prostor dolgoročne širitve naselja.

(3) Območje starega hipodroma se prestrukturira v športni park ali v športne vadbene površine ki povezuje rekreativni in profesionalni šport (priprava reprezentanc). V tem smislu se razvija turistično območje v zaledju Recljeve domačije (hotelske, apartmajske kapacitete) in se z zelenim sistemom rekreacijskih površin poveže s športnim parkom. Kot alternativna možnost je podana tudi dejavnost doma starejših in območja varovalnih stanovanj.

58. člen
(namenska raba in območja širitve naselja)

(1) Skupna površina območja urbanističnih zasnov naselja Šentjernej v skladu s planskim aktom znaša 169,01 ha, bilanca je sledeča.

PODROBNA NAMENSKA RABA :

Stanovanja	61,6 ha	ali	36,5%
industrija, proizvodna obrt	14,4 ha	ali	8,5 %
centralne dejavnosti	13,1 ha	ali	7,8 %
komunalne dejavnosti	9,0 ha	ali	5,3 %
šport in rekreacija	10,7 ha	ali	6,3 %
zelene in obdelovalne površine	60,2 ha	ali	35,6 %

SKUPAJ:	169,01 ha	ali	100,0 %
----------------	------------------	------------	----------------

(2) V novem območju urbanističnega načrta Šentjernej je bilanca sledeča:

OSNOVNA NAMENSKA RABA	ha
območja stavbnih zemljišč	186,1
območja kmetijskih zemljišč	26,8
območja voda	2,2
območja drugih zemljišč	0
skupaj zemljišč:	215,1

(3) V UN Šentjernej je podrobnejša namenska raba površin določena glede na osnovi Pravilnika o vsebini, obliki in načinu priprave prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradenj in območij za razvoj in širitev naselij. Opredeljena so naslednja območja:

- območja stanovanj: bivanje, spremljajoče dejavnosti, kmetijska gospodarstva, počitniške hiše,
- območja proizvodnih dejavnosti: obrtne, skladiščne, prometne, trgovske in proizvodne dejavnosti, kmetijska proizvodnja manjšega obsega,
- območja centralnih dejavnosti: oskrbne, storitvene in družbene dejavnosti ter bivanje,
- posebna območja: območja za turizem (manjši objekti za nastanitev), sejmišče, športni center (novi in obstoječi hipodrom),
- območje zelenih površin,
- območja okoljske infrastrukture,
- območja energetske infrastrukture,
- območja prometne infrastrukture.

(4) Skupaj z obstoječimi stavbnimi zemljišči, zemljišči predvidenimi za širitev in tehnične popravke je bilanca posameznih rab sledeča:

PODROBNA NAMENSKA RABA	ha
območja stanovanj	61,8
območja centralnih dejavnosti	37,6
posebna območja	38,9
območja prometne infrastrukture	11,2
območja zelenih površin	8
območja razpršene poselitve	0,2
območje okoljske infrastrukture	0,8
območje energetske infrastrukture	0,8
območja proizvodnih dejavnosti	26,8
skupaj območja stavbnih zemljišč:	186,1

površine najboljši kmetijskih zemljišč	26,8
površine drugih kmetijskih zemljišč	0
gozd	0
vode	2,2

skupaj:	215,1
---------	-------

59. člen
(območja notranjega razvoja in širitve naselja)

(1) Območje prenove naselja temelji na ugotovitvah strokovnih podlag ter z usmeritvami posega na obstoječa stavbna zemljišča. Prenova je določena v smislu funkcionalne in tehnične prenove ter ohranitve identitete trškega jedra naselja, v Šmalčji vasi je treba sanirati stihijsko prenavo objektov.

Bilanca je sledeča:

NOTRANJI RAZVOJ IN ŠIRITVE	ha
gostitve	2,8
širitve	78,4
tehnični popravki	3,0

60. člen
(koncept zelenega sistema)

(1) Koncept zelenega sistema temelji na ohranitvi vmesnih zelenih površin med gosto grajeno strukturo naselja. Poudarek je na ohranitvi in renaturizaciji obrežnega prostora potokov in vzpostavitvi rekreacijskih športnih površin ob njih. Zaledni prostor starega hipodroma se ureja v smislu izhodišča sprehajalnih in jahalnih poti. Oba prostora hipodroma predstavljata večje urbane zelene površine.

(J) Zasnova prostorskega razvoja Gorenjega in Dolenjega Gradišče pri Šentjerneju

61. člen
(izhodišča)

(1) Urbanistični načrt Gorenjega in Dolenjega Gradišča pri Šentjerneju (v nadaljnjem besedilu UN Gradišče) temelji na izhodiščih in ugotovitvah strokovnih podlag za urbanistično zasnovah obeh naselij, ki so bile izdelane v okviru priprave SPRO Šentjernej. Območje UN Gradišče obsega območje, ki ga določajo površine strnjenih stavb in gradbeno inženirskih objektov različnih namembnosti s pripadajočimi površinami za njihovo uporabo, zelenimi površinami v naselju, vodnimi površinami, zemljišči predvidenimi za razvoj naselja ter kmetijskimi in gozdnimi površinami znotraj naselja. Območje zajema celotno območje obeh naselij in manjši del naselja Prapreče pri Šentjerneju.

62. člen
(koncept razvoja dejavnosti)

(1) Na podlagi usmeritev v okviru SPRO se naselji Gorenje in Dolenje Gradišče nahajata na območju glavne razvojne osi, ki poteka po ravnini in vzpodbuja razvoj širšega spektra dejavnosti v območju intenzivnega razvoja občine.

(2) Razvoj se usmerja v razvoj poselitve v smislu stanovanjskih površin in površine s kmetijskimi gospodarstvi. Vzpodbuja se razvoj kmetijstva, saj sta naselji v prednostnem območju za razvoj kmetijstva. Povečati je treba turistični pomen naselja in vzpodbujati razvoj kmečkega turizma. V območju stika obeh naselij se vzpostavi povezovalni člen, kot centralni javni prostor, prostor vstopa v naselje. Med potokom Pendirjevka in naseljem Gorenje Gradišče se predvidi parkovna ureditev v smislu arboretuma.

(3) V območju je treba povečati privlačnosti in dostopnosti obvodnega prostora, ohranjati kvalitetne zelene odprte prostore, povezati notranje zelene prostore naselij z odprto krajino, ohranjati kmetijsko intenzivno krajino okoli naselja in združevati namembnosti površin za prostočasne dejavnosti s kmetijsko rabo prostora in gozdom.

(4) V območju UN Gradišče se vzpodbuja izgradnja manjkajoče infrastrukture, dogradi se prometno omrežje, predvsem v delu makadamske poti proti jugu območja.

63. člen (koncept prostorskega razvoja)

(1) V naseljih je poudarek na prenovi kvalitetne historične strukture Gorenjega Gradišča in zapolnitvah obstoječega tkiva v Dolenjem Gradišču pri čemer se poudarja večanje prepoznavnosti obeh naselij, ki se ju poveže s skupnim odprtim javnim prostorom.

(2) V naseljih se redefinira stavbna zemljišča (tehnični popravki) predvsem tam, kjer gre za legalno zgrajene objekte in gospodarske objekte kmetijskega gospodarstva, ki se jih vključi v območje naselja.

(3) Osnovni koncept razvoja naselij na desnem bregu potoka, se poudarja z glavno smerjo širitve naselij proti severovzhodu oz. vzhodu. Posamezne domačije, ki so prisotne na levem bregu potoka, se z območjem strnjjenih naselij poveže v smislu racionalne izrabe prostora. Novi del naselja se organizira med potokom Pendirjevka in gozdnim otokom na zahodu območja. Ohranja se obsežna zelena cezura na vzhodu, med naselji in cerkvijo kot dominantno prostora.

(4) Bilanca površin razvoja naselja je sledeča:

NOTRANJI RAZVOJ IN ŠIRITVE	ha
gostitve	0,5
širitve	8,9
tehnični popravki	3,0

64. člen (namenska raba zemljišč)

(1) Trenutno je v območju UN Gradišče 14,8 ha območij, ki po Pravilniku o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitve naselij, sodijo v okvir stavbnih zemljišč (od skupno 84,4, ha v območju).

(2) Bilanca namenske rabe je sledeča:

OSNOVNA NAMENSKA RABA	ha
območje stanovanj	10,9
območje gozdov	17,3
območje voda	2,2
površine najboljših kmetijskih zemljišč	51,4
površine drugih kmetijskih zemljišč	1,0
ceste	1,7
skupaj	84,4

(3) Po opredelitvi podrobne namenske rabe zemljišč, se površine stavbnih zemljišč povečajo zaradi: izločitve voda in cest iz osnovne namenske rabe, širitve poselitve in tehničnih popravkov, zaradi opredelitve bolj urbane rabe zelenih površin, torej parkovnih ureditev in drugih zelenih površin. Bilanca je sledeča:

OSNOVNA NAMENSKA RABA	ha
območja stavbnih zemljišč	26,7
območja kmetijskih zemljišč	2,5
območja voda	0
območja drugih zemljišč	0
skupaj zemljišč:	29,2

PODROBNA NAMENSKA RABA	ha
območja stanovanj	19,2
območja centralnih dejavnosti	1,6
posebna območja	0,8
območja prometne infrastrukture	0,9
območja zelenih površin	3,6
območja razpršene poselitve	0,6
skupaj območja stavbnih zemljišč:	26,7
površine najboljši kmetijskih zemljišč	2,5
površine drugih kmetijskih zemljišč	0
gozd	0
vode	0,002
	29,2

(K) Zasnova prostorskega razvoja Hrastja in Orehovice

65. člen (izhodišča)

(1) Urbanistični načrt Hrastja in Orehovice (v nadaljnjem besedilu UN Hrastje-Orehovica) temelji na izhodiščih in ugotovitvah strokovnih podlag za urbanistično zasnovah obeh naselij, ki so bile izdelane v okviru priprave SPRO Šentjernej. Območje UN Hrastje-Orehovica obsega območje, ki ga določajo površine strnjenih stavb in gradbeno inženirskih objektov različnih namembnosti s pripadajočimi površinami za njihovo uporabo, zelenimi površinami v naselju, vodnimi površinami, zemljišči predvidenimi za razvoj naselja ter kmetijskimi in gozdnimi površinami znotraj naselja. Območje zajema celotno območje obeh naselij.

66. člen
(koncept razvoja dejavnosti)

(1) Na podlagi usmeritev v okviru SPRO se naselji Hrastje in Orehovica nahajata na območju za vinogradništvo in turizem in sta glede na 2. razvojno os, ki poteka preko območja Podgorja, predvideni predvsem za razvoj dejavnosti povezanih s turistično ponudbo (ne-masovni turizem, poslovni turizem, turizem povezan z zdravjem), kmetijske funkcije naselij pa so tu omejene na pridelavo za lastne potrebe. Hkrati pa sta obe naselji locirani na 3. razvojni osi, ki predvideva razvoj oziroma dopolnitev infrastrukture, ki služi funkcioniranju naselij. Naselje Orehovica je treba razvijati v smislu razvoja v pomembno lokalno središče. Vzpodbuja se razvoj centralno - oskrbnih dejavnosti ob glavni prometnici ter razmah stanovanjskih površin. Centralno - oskrbne dejavnosti, ki so v uporabi obeh naselij, so hkrati tudi dopolnitev turistične dejavnosti v Hrastju. Hrastje se razvija v smislu dejavnosti povezanih z razvojem turizma visokega kakovostnega razreda, v povezavi z rekreacijo. Gradovi Gracarjev Turn in Vrhovo se lahko namenijo ureditvi prenočitvenih kapacitet za turiste, namenita se lahko kulturni ali muzejski dejavnosti. Zgradi se manjše počitniško naselje. Vse turistične kapacitete se poveže z urejeno zeleno strukturo ob povezovalni cesti. V smislu razvoja prostočasnih dejavnosti se poveže tudi zeleno zaledje Orehovice (ob potoku Pendirjevka) z območjem kulturne dediščine (Gracarjev Turn, Vrhovo) in vinogradniškimi območji Tolstega vrha.

(2) Razvoj vinogradništva se usmerja skladno s konceptom razvoja vinogradništva, na območja najboljših vinogradniških leg. Vinogradniška območja sploh naj se razvijajo v povezavi z razvojem naselij s ciljem doseči večjo prepoznavnost prostora. Na območjih z razglednimi legami se spodbuja razvoj in prepoznavnost vinskih cest.

67. člen
(koncept prostorskega razvoja)

(1) V območju UN Hrastje-Orehovica ni več bistvenih površin za notranji razvoj naselij, zato je treba predvsem prenavljati obstoječ stavbni fond oz. širiti območja za poselitev, pri čemer se sledi trakasti strukturi obeh naselij. V naselju Hrastje je poudarek na prenovi obstoječih graščin in historičnih delov naselja. Počitniško naselje se organizira na vzhodni strani naselja, v smeri proti Orehovici.

(2) Bilanca površin razvoja naselja je sledeča:

NOTRANJI RAZVOJ IN ŠIRITVE	ha
gostitve	0,9
širitve	8
tehnični popravki	2,5

68. člen
(namenska raba zemljišč)

(1) Trenutno je v območju UN Hrastje-Orehovica 18,7ha območij, ki po Pravilniku o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij, sodijo v okvir stavbnih zemljišč (od skupno 79,2ha v območju).

(2) Bilanca namenske rabe je sledeča:

OSNOVNA NAMENSKA RABA	ha
območje stanovanj	16,1
območje gozdov	0,6
območje voda	0,6
površine najboljši kmetijskih zemljišč	53,3
površine drugih kmetijskih zemljišč	6,1
ceste	2,6
skupaj	79,2

(3) Po opredelitvi podrobne namenske rabe zemljišč, se površine stavbnih zemljišč povečajo zaradi: izločitve voda in cest iz osnovne namenske rabe, širitve poselitve in tehničnih popravkov, zaradi opredelitve bolj urbane rabe zelenih površin, torej parkovnih ureditev in drugih zelenih površin.

(4) Bilanca je sledeča:

OSNOVNA NAMENSKA RABA	ha
območja stavbnih zemljišč	28,3
območja kmetijskih zemljišč	10,4
območja voda	0,2
območja drugih zemljišč	0,0
skupaj zemljišč:	38,6

PODROBNA NAMENSKA RABA	ha
območja stanovanj	17,8
območja centralnih dejavnosti	2,5
posebna območja	2,6
območja prometne infrastrukture	2
območja zelenih površin	1,1
območja razpršene poselitve	0,1
območje okoljske infrastrukture	0,1
skupaj območja stavbnih zemljišč:	28,3
površine najboljši kmetijskih zemljišč	8,6
površine drugih kmetijskih zemljišč	1,8
gozd	0,0
vode	0,2
skupaj	38,6

(L) Zasnova prostorskega razvoja Gorenjega Vrhopolja

69. člen (izhodišča)

(1) Urbanistični načrt Gorenjega Vrhopolja (v nadaljnjem besedilu UN Gorenje Vrhopolje) temelji na izhodiščih in ugotovitvah strokovnih podlag za urbanistično zasnovah obeh naselij, ki so bile izdelane v okviru priprave SPRO Šentjernej. Območje UN Gorenje Vrhopolje obsega

območje, ki ga določajo površine strnjenih stavb in gradbeno inženirskih objektov različnih namembnosti s pripadajočimi površinami za njihovo uporabo, zelenimi površinami v naselju, vodnimi površinami, zemljišči predvidenimi za razvoj naselja ter kmetijskimi in gozdnimi površinami znotraj naselja. Območje zajema celotno območje naselja.

70. člen
(koncept razvoja dejavnosti)

(1) Na podlagi usmeritev v okviru SPRO se naselje Gorenje Vrhpolje nahaja na območju za vinogradništvo in turizem in je glede na 2. razvojno os, ki poteka preko območja Podgorja, predviden predvsem za razvoj dejavnosti povezane s turistično ponudbo (podeželski turizem), kmetijske funkcije naselij pa so tu omejena na pridelavo za lastne potrebe. Hkrati pa je Gorenje Vrhpolje locirano na 3. razvojni osi, ki predvideva razvoj oziroma dopolnitev infrastrukture, ki služi funkcioniranju naselij.

(2) Gorenje Vrhpolje se usmerja v razvoj podeželskega turizma v povezavi z elementi kulturne dediščine in rekreacijo. Razvoj turizma na podeželju se vzpodbuja v smislu ohranjanja tradicionalnih dejavnosti kot so drobna obrt, konjereja, perutninarstvo, vinogradništvo. Vzpodbuja se razvoj storitvenih dejavnosti in dejavnosti za oskrbno lastnih prebivalcev. Na vinogradniških območjih je smiselno vzpostaviti vinske ceste z razglednimi točkami in jih povezati z elementi kulturne dediščine in kmečkim turizmom vse do naselij Orehovica in Hrastje. Z namenom razvoja podeželskega turizma in ohranjanja kulturne dediščine se takšne točke vzpostavijo na obstoječih domačijah v naselju, ki se med seboj povežejo s turistično potjo.

(3) Zeleno območje med grajeno strukturo in potokom Kobila se nameni razvoju javnega zelenega prostora naselja.

(4) Vinogradništvo se razvija v območju skladno z zasnovo vinogradništva v občini.

71. člen
(koncept prostorskega razvoja)

(1) V naselju se zaradi izrazito visokega faktorja zazidanosti in pomanjkanja površin za gradnjo, določijo nova območja za poselitev, pri čemer se upošteva prostorske omejitve, tudi potreba po nemotenem dostopu kmetij do zalednih obdelovalnih površin. Določi se novo območje za razvoj kmetijskega gospodarstva, ki se ga z zeleno cezuro loči od novega območja za stanovanjsko gradnjo. Določi se novo počitniško naselje v gozdu, kjer se sanira obstoječe zgrajene objekte. Določi se novo območje za turistično dejavnost na kmetiji in sicer na severnem robu naselja.

(2) V naselju se varuje in prenavlja bogata profana kulturna dediščina.

(3) V vinogradniškem območju Vajndola se varuje prepoznavna morfologija grajenega tkiva, območje se ne združuje z grajeno strukturo naselja.

(4) Bilanca površin razvoja naselja je sledeča:

NOTRANJI RAZVOJ IN ŠIRITVE	ha
gostitve	0,8
širitve	8,8
tehnični popravki	2,6

72. člen
(namenska raba zemljišč)

(1) Trenutno je v območju UN Gorenje Vrhpolje 20 ha območij, ki po Pravilniku o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij, sodijo v okvir stavbnih zemljišč (od skupno 71,6 ha v območju).

OSNOVNA NAMENSKA RABA	ha
območje stanovanj	17,8
območje gozdov	12,0
območje voda	0,8
površine najboljši kmetijskih zemljišč	33,6
površine drugih kmetijskih zemljišč	6,0
ceste	1,4
skupaj	71,6

(2) Po opredelitvi podrobne namenske rabe zemljišč, se površine stavbnih zemljišč povečajo zaradi: izločitve voda in cest iz osnovne namenske rabe, širitve poselitve in tehničnih popravkov, zaradi opredelitve bolj urbane rabe zelenih površin, torej parkovnih ureditev in drugih zelenih površin.

(3) Bilanca je sledeča:

OSNOVNA NAMENSKA RABA	ha
območja stavbnih zemljišč	28,8
območja kmetijskih zemljišč	0,2
območja voda	0,1
območja gozdnih zemljišč	0,0
skupaj zemljišč:	29,1

PODROBNA NAMENSKA RABA	ha
območja stanovanj	22,7
območja centralnih dejavnosti	1,1
posebna območja	1,4
območja prometne infrastrukture	0,4
območja zelenih površin	1,1
območja razpršene poselitve	0,2
območja proizvodnih dejavnosti	1,9
skupaj območja stavbnih zemljišč:	28,8
površine najboljši kmetijskih zemljišč	0,2
površine drugih kmetijskih zemljišč	0,0
gozd	0,0
vode	0,1
	29,1